

8. výroční zpráva spolku Statek uProstřed 2020

Spolek Statek uProstřed (do října 2019 fungující pod názvem Magorův statek) byl založen 22. 7. 2012. Cílem spolku je rekonstrukce a udržování statku v Prostředním Vydří č. 4, aby mohl sloužit jako zázemí pro tvůrčí a badatelskou práci v oblasti umění, věd a kultury a také neziskovkám pomáhajícím lidem na okraji.

© Nadační fond 8smička, foto: Jana Šašková

Výroční zprávu napsala předsedkyně spolku Mgr. Františka Jirousová, Ph.D.
frantiska.j@centrum.cz, www.magoruv-statek.cz,
www.facebook.com/MagoruvStatek

Číslo účtu: 254497555/0300, IČO: 22606271

Obsah

ÚVODNÍ DOPIS A ČLENSTVÍ 2021.....	2
REKONSTRUKCE SEDNICE	3
PLÁNY PRO ROK 2021 A VYUŽITÍ SEDNICE	9
A KDE BUDE TEN SLAVNÝ SKANZEN?	9
3D MODEL STATKU	11
PŘÍBĚH STODOLY, DÍL I.....	12
SPOLEK PRO ŠÍŘENÍ DÍLA PIERRA TEILHARDA DE CHARDIN	19
BRIGÁDY 2020	22
CO SE JEŠTĚ PODAŘILO	38
PĚT KOŤÁTEK ZE STATKU	39
KULTURNÍ AKCE A MÉDIA	41
VYUŽITÍ HOSTINSKÉHO POKOJE.....	46
SOUHRN POSTUPU REKONSTRUKCE STATKU OD ZALOŽENÍ SDRUŽENÍ V ČERVENCÍ 2012.....	58
HOSPODAŘENÍ SPOLKU V ROCE 2020	62

Úvodní dopis a členství 2021

Milí členové a příznivci spolku Statek uProstřed,

rok 2020 byl přelomový a musím říct, že doslova zázračný. Nejen že se podařilo začít s rekonstrukcí hlavní místnosti statku, velké sednice, a také ji téměř dokončit, včetně přilehlé chodby, ale úplně neplánovaně jsme začali díky Zbyňku Burianovi opravovat dokonce i stodolu! A co víc: podnikatel Jiří Kovář nám dá dřevo (tedy *obrovskou* hromadu dřeva) na nový krov stodoly. To je tak v kostce to hlavní, detaily a mnoho dalšího se dočtete v rubrikách této Zprávy, jako vždy deníkové zápisy z brigád, zápisy o návštěvách na statku, v jakých médiích o nás psali, ale také například příběh pěti koťátek, která se letos na statku narodila.

Opět vám všem ale musím sdělit, jakou radost mám, že jste stále s námi, a jak velkou oporou jste pro statek. Rekonstrukci sednice jsem sice platila z bankovní půjčky, ale nákup uhlí, pojištění, nedoplatek za elektřinu, opravy, nákupy přístrojů kolem hostinského pokoje a tyhle zdánlivé „drobnosti“ – tady se mohu spolehnout na účet sdružení. A je to potřeba, protože půl milionu z půjčky (hypotéky) jsem už utratila nebo schovala na vybudování čističky na příští rok, a už nemám nic navíc.

Kromě toho byl tento rok pro mě poměrně zvláštní, dá se říci v něčem hodně těžký, ne ale kvůli covidu. Opustila jsem zaměstnání i byt v Praze, abych se mohla u sestry starat o matku, protože jeden člověk to už nemůže zvládnout, tím pádem jsem ale ztratila většinu svých příjmů (po téměř půl roce handrkování nám přiznali u matky jen druhý stupeň bezmoci, tedy 4400 měsíčně a pojištění placené státem, ale aspoň to) a na statek mohu jezdit jen o víkendech. Myslím ale, že je to správné rozhodnutí, snad to ještě nějaký čas ve zdraví ducha i těla vydržím.

O to víc jsem ovšem vděčná za vaši pomoc, protože na statku to žije pořád víc, jezdí tam noví lidé a ti staří se rádi vracejí, a hostinský pokoj funguje jenom díky vám! A mám spoustu plánů se sednicí, které se mohou zčásti realizovat i bez mé přítomnosti na statku. Všechno zatím nasvědčuje tomu, že se sednice příští rok otevře pro své účely: setkání větších skupin, Jirousův archiv, Teilhardova knihovna (o tom víc zde ve Zprávě), přednášky, případně promítání filmů. To všechno je v procesu a směřuje silně k uskutečnění.

Pořád se ovšem objevují hlasy, jaká je prý škoda, že ve Vydří nenechávám žádné stopy po Jirousovi. Nevím, jestli je málo oprava stodoly a shromáždění spousty dokumentů a předmětů (nikde jinde v republice nebude jeho pozůstalost takhle pohromadě), ale ze zdevastovaného domu opravdu nechci a nebudu zachovávat *nic*. Majetku si vážím a vnímám ho jako nezbytný prostředek k vytváření atmosféry a prostředí kulturních akcí. Konzervovat zničený dům je podle mého pojetí neúčta k předkům a slepota k budoucnosti. Nebudu to dělat, ať si o tom myslí kdo chce, co chce. Jirousova síla je uchovaná v jeho textech, ale prostředí, které kolem sebe vytvářel, zmizelo s jeho smrtí a tak to prostě je. V žádném případě ho nebudu konzervovat, protože by to znamenalo zničení místa, které miluju a cítím za něj odpovědnost. Statek vnímám jako jakousi součást svého těla a všechno jeho chátrání se mě bytostně dotýká. Zároveň mi jeho rekonstrukce působí velkou radost a je zdrojem mé životní síly. Hmotu nevnímám jako hmotu, ale jako „úschovnu energie“, a aby hmota statku byla živá a energie z ní mohla proudit, musí se rekonstruovat. V umírajícím domě umírá i energie.

Kdo máte tedy chuť za této situace zůstat s námi i příští rok, zašlete prosím **členský příspěvek 250 Kč (nebo 500 Kč, podle nálady) na účet sdružení: 254497555 / 0300**. Můžete poslat i víc jako sponzorský dar, ráda vystavím potvrzení pro daně. Pokud jste noví členové (a čtete tuto zprávu například na stole v hostinském pokoji), uveďte do zprávy pro příjemce svůj email, jinak vás nebudu moct kontaktovat.

Velké díky vám všem, zavedeným členům i těm novým, a přeju hodně odvahy, radosti a zdraví v roce 2021.

Františka Jirousová
předsedkyně

P. S. A samozřejmě, jako každý rok musím připojit tuhle vtipnou poznámku: Jsme demokratický spolek, pokud by si někdo přál vykonávat některou z funkcí, které máme, ať se mi ozve. Jako každý rok proběhla i teď „valná hromada“, které se účastnili 4 aktivní členové, a bylo zvoleno nové předsednictvo. Všechny funkce jsou pro další rok k dispozici 😊

Rekonstrukce sednice

Fotky ze tří etap rekonstrukce najdete na www.magoruv-statek.cz ve Fotogalerii, to stejné je na facebookové stránce Statek uProstřed.

Pár fotek je i na konci tohoto článku.

Rekonstrukce centrální místnosti, tzv. sednice, v hlavní budově je zásadní událostí tohoto roku. Ještě minulý rok jsem si ani neuměla představit, že by se mi na ten hrozný rozpadající se, tlející skanzen podařilo někdy sáhnout, bylo mi jasné, že to spolyká minimálně 300 000 a

bude se muset dělat nová podlaha, strop, omítky, okna i dveře. Naštěstí jsem v roce 2019 měla poprvé v životě větší příjmy díky zaměstnání v nakl. Karolinum a seminářům, které jsme pořádaly s kamarádkou, tak se mi podařilo získat hypotéku ve výši 420 000.

A získala jsem také všechno, co k rekonstrukci patří: Například **projektanta**, kterým je Pavel Kučera z Dačic, výborný člověk, který několik měsíců pracoval na vyřízení stavebního povolení, jednal se všemi úřady, zařídil povolení na připojení vrtu, na čističku a všechno vyřizoval místo mě. A samozřejmě vypracoval podrobný projekt o mnoha výkresech. Kdykoli něco potřebuju, odepíše na email, vymyslíme společně řešení – zkrátka: tak trochu ho podezírám, že mi byl z nebes poslán... Výsledkem několikaměsíční práce je cedule „stavba povolena“. Uf!

V neposlední řadě musejí být k rekonstrukci **řemeslníci**. Na ty jsem měla také štěstí. Prací se ujal Láďa Ryšavý z Třebíče, který má stavební partu a je to můj bývalý spolužák z gymnázia. Začali pracovat na konci dubna a přespávali v týdnu na statku, s mírnou přestávkou to tak jelo až do podzimu. V obci vytvářeli vhodné, umírněné pozdvižení, protože se – stejně jako svého času Magor – prý chodili občas koupat nazí do rybníka na návsi.

Co se stihlo udělat

Nebudu vás unavovat podrobným výpisem prací, mám to všechno v deníku. Ale aspoň stručně to musí být! Pokud už někoho nebaví číst tyhle zápisky o rekonstrukci, tak vězte, že **tohle je jeden z posledních**, protože příští rok zahájí sednice provoz (dá-li Bůh) a statek najede do nové etapy. Rekonstrukce budou sice ještě probíhat, ale už jako vedlejší činnost.

Láďovi kluci začali pracovat na konci dubna. Nejdřív vynosili nábytek do Skalákovy síně a také starý neopravitelný klavír (pro ten si přijeli z rockového klubu v Luhačovicích). Pak vytrhali dřevomorkou rozežraná prkna na hliněné **podlaze**. Pár zachovalých prken jsem si schovala k recyklaci, rozežrané dřevo jsme spálili na ohních při brigádách. Těžké byly výkopy, to se kluci festovně nadřeli. Hliněná podlaha se vykopávala do hloubky 40 cm. Hlínu vyváželi dozadu za stodolu, kde se navršila obrovská hromada, ale srovnal se díky tomu terén. Také sundali rákos z povalového stropu (to je strop tvořený trámy přiraženými těsně k sobě). Na zem pak přišel štěrk, fólie, beton, jak se to dnes dělá. Kluci pak nahrubo omlátili omítku ze stěn. Ze začátku jsme také nějakou práci v sednici dělali s brigádníky a návštěvníky hostiňáku (o tom v reportáži z brigád a využití hostinského pokoje), hlavně jsme oškrábali zdi, připravili je k omítání, a vyvozili další hromady suti.

Nejzávažnější rozhodnutí bylo ohledně **trámového stropu** (který jsme s brigádníky seshora odkryli minulý rok). Vypadal zčásti zachovalý, ale hlavy některých trámů byly uhnílé a celý strop byl zavěšený na jakési železné zrezavělé konstrukci. Nakonec jsem rozhodla, že starý strop se shodí a dá se úplně nový. A toho tedy opravdu nelituju! Kluci z Láďovy party ho rozřezali a Zbyněk Burian se dvěma tesaři pak přivezli nové krásné trámy, bytelné, smrkové, dlouhé 7 metrů, a umístili je na betonové lože podél stěn.

Vstupní chodba

Kupodivu se stihla téměř kompletně rekonstruovat i přilehlá chodba: Jsou nové omítky a podlaha z půdovek, které jsme s brigádníky pracně sundali z půdy. Ještě si musím příští rok dlažbu vyspárovat a nechat ji zbrousit. Musela jsem také nechat shodit klenbičku v chodbě, protože už hrozila spadnutím, místo ní tam kluci dali krásný fošnový strop. V chodbě vznikl také druhý záchod (jeden je v červené koupelně), protože když je na statku větší skupina, je to s jedním wc docela bída. Při rekonstrukci starých zdí se opravovala i nejstarší zeď statku, kde

byly obrovské historické kameny z 18. století. Část jsme jich nechali ve zdi, budou snad koukat z omítky. (Omítku budu dělat příští rok já sama, protože chci dát na záchod konopnou, abych ušetřila).

Do konce roku 2020 se stihlo víc, než jsem čekala. Na zemi je beton, jsou zasazena nová dřevěná okna (s těmi byl problém, ale snad to nebude poznat... ani radši nebudu psát, o co šlo, třeba to nikdo nepozná), zasazeny jsou i venkovní dřevěné vchodové dveře. Na stropě jsou nové trámy, už natřené, omítky jsou hotové i s mírnými klenbičkami nad okny (díky Láďovi, ten si s tím pohrál). Hotová je také elektrika v obou místnostech.

Kam zmizela jáma v zemi?

Původním úmyslem bylo zčásti zachovat slavnou Jirousovu jámu v zemi, byla také v projektu, dokonce zakrytá sklem a podsvícená. Docela jsem se na to těšila, dokonce jsem zjistila, kde objednat to pochozí sklo na zakrytí. Jenže výkopy se dělaly přesně tak hluboké, jako byla jáma – a tím pádem milá jáma zmizela. Beze stopy. Co teď s tím? Dělat uměle novou? Pomocí cihlového okraje v podlaze? To jsem po zralé úvaze zavrhl. Uměle se žádné jámy vyrábět nebudou. Kromě toho chci po dokončení zkusit žádat o aspoň část peněz z programu Zelená úsporám, a kdybychom měli v podlaze díru přikrytou sklem, nevím, jestli by uznali zateplení podlahy jako hotové. Tak jsem řekla klukům, ať to vybetonují celé.

A co se dokončí příští rok

Příští rok se už jen na beton dá konopná izolace (mám ji koupenou) do dřevěné mřížky, na to přijdou fošny (mám, ještě ale schnou). A na strop se dají modřínová prkna (mám, zatím schnou) a nad ně konopná izolace a palubky (všechno mám!). Zasadí se dřevěné interiérové dveře (mám koupeno). Do kuchyně se umístí linka (i tu jsem koupila). Nezbyly mi jenom peníze na kamna. Ale třeba se mi na ně podaří vydělat přes zimu... (nepodaří, v situaci, ve které jsem, pořádně pracovat nemůžu).

Původní stav sednice ve velmi uklizeném stavu. Není vidět dřevomorkou rozežraná podlaha po obvodu zdí, rozpadlý nábytek v ní zabořený, roztřískaná okna, plíseň atd.

Řemeslníkům šéfoval Lád'a Ryšavý. Pracoval s ním nejdéle Pavel Veselý. Ale také Milan, „Dědek“ a Petr, ti byli hlavně při výkopech a bourání.

(Lád'a samozřejmě nevozil kýbl na trakači, to je takový vtip.)

Odkrývání a sundávání povalového stropu. Strop byl tvořen natěsno k sobě přiraženými trámy, zespoda na nich byl přibitý rákos, na kterém pak držela omítka. Hlavy asi třetiny trámů byly uhnílé a celý strop byl zavěšený na zrezivělé železné konstrukci.

Seshora jsem trámy natřela Červostopem. Tohle jsem si k tomu zapsala v deníku: „Jdu natírat trámy Červostopem, to je úkol dne. Vymyslela jsem dobrý systém, po žebříku vylezu nahoru, smetáčkem ometám trám, v nádobě mám červostop, posouvám sebe i nádobu, jde to celkem rychle a je to i zábavný, takhle sedět nahoře nad sednicí. Zpívám si u toho mariánské písně a je mi dobře.“

A takhle vypadají trámy natřené barvou Osmo. Novou omítku dělali Láďa s Pavlem. Dole je nechaný pás na konopnou omítku. Zajistí, že místnost bude dýchat, nebude to tam plesnivět.

Koupila jsem i linku, z Německa z bazaru, za 35 000 včetně ledničky, sporáku, dřezu, myčky, stolu a třech židlí.

Zatím ji ve sklepě uložil Láďa (díky mu za to!) a příští rok by měla být sestavena v rohu sednice, kde jsme nechali neomítnutý roh, aby zdi pořádně vysychaly.

Ve vstupní chodbě jsem nechala shodit rozpadající se klenbu a udělat nový strop z fošen. Na podlaze je dlažba ze starých půdovek ze statku. Ještě se příští rok vyspárují, zbrousí a natrou.

Sednice teď vypadá takhle. Záklop z modřínových prken tam dáme až příští rok. Stejně tak podlahu z fošen a parapety. Jak do stropu, tak do podlahy přijde konopná izolace.

Nová dřevěná okna mají jemnou klenbičku. Láďa opravil cihlové klenby i v chodbě nad hlavním vchodem a dveřmi do hostiňáku.

Rozměry místností a cena

Rozměry sednice $7 \times 6,4$ m, tedy kolem 45 m^2

Chodba má 8 m^2

Celkem to zatím stálo cca **350 000 Kč**. Placeno z bankovní půjčky, 50 000 na omítky mi poslala Aťka Florianová, když pak peníze došly (protože jsem si schovala 100 000 na čističku), sáhla jsem i do účtu sdružení – vše je ve vyúčtování.

Jak vidno, nepotřebuju desítky milionů, abych zrekonstruovala statek. (Všichni pořád tvrdili, že to chce aspoň 10 milionů. Inu, nechce.) Spousta věcí se tady dělá svépomocí a něco se dá zaplatit z účtu sdružení, ale celkové náklady jsou zatím kousek přes milion, přesně nevím.

Plány pro rok 2021 a využití sednice

Rok 2021 bude rozhodující, protože stavba musí být do konce roku zkolaudována, jak nařizují podmínky hypotéky. Musím tedy stihnout nechat udělat čističku za 100 tisíc (ty mám schované na účtu) a konečně připojit vrt na vodovod a dokončit celou vrtanou studnu. Na to mi bohužel peníze nezbyly, tak si nejspíš budu muset od někoho půjčit nebo co. Budu se za to důkladně modlit, protože nic jiného mi nezbyvá.

Těším se ale na dokončování sednice, tam musím hlavně já osobně udělat pás konopné omítky a pak se poskládá podlaha a strop z materiálů, které už mám k dispozici. V sednici bude velký **Jirousův archiv**. Mám shromážděno mnoho materiálů a hlavně zjištěny všechny zdroje, kde je sehnat. Součástí archivu budou všechny Jirousovy sbírky a texty, dále spousta dokumentů, některé i dosud neznámé, články, rozsáhlá databáze všech novinových článků, které kdy o Jirousovi vyšly. A sbírka videí (také hodně rozsáhlá, spoustu materiálů má např. Skalák), množství fotografií s popisky (např. od Viktora Stoilova), sbírka hudebních materiálů, památeční předměty (např. sbírka labutí) a Jirousova knihovna z Prahy.

Součástí sednice bude také studovna a **knihovna Pierra Teilharda de Chardin** a místnost bude sloužit jako základna pro setkávání členů České společnosti Teilharda de Chardin, kterou jsem tento rok založila s Martinou Lukáškovou (více o tom v samostatném článku). V sednici se mi už postupně rýsují nápady na program; například cvičení jógy. Nabídnu ji také zdejším pomáhajícím neziskovkám, například telčské Záchrané síti z Charity, k setkávání, zadarmo. Dále mám vytipované skupiny, které bych sem chtěla pozvat a případně pořádat semináře. Mám témata na přednášky pro veřejnost. S Jakubem Fišerem, dokumentaristou, plánujeme také promítání filmů.

Jelikož nemám teď možnost výdělků, bude celkem dobrodružné to všechno zařídit, ale zatím to vždycky nějak šlo a peníze a pomoc přišly nejpodivnějšími cestami, tak to opět vkládám do Božích rukou. Možná někoho rozčiluju s tímhle svým „náboženským kontextem“, ale po celé ty roky pomoc Boží vnímám jako naprosto zásadní a jasně vím, že bez ní by to nešlo. Modlitba působí, že se dosud nehybné zdroje a lidské síly na určitých místech posouvají na jiná místa a je-li to vhodné, přicházejí i do Vydří. Neděje se to automaticky, nejdřív je vždy modlitba a pak až se to začíná hýbat skrze různé prostředky a lidi, kteří se cítí být osloveni, aniž třeba ví proč. Tož hýbejme se a nechme se oslovit!

A kde bude ten slavný skanzen?

Je to jednoduché: Nebude nikde. Pro jistotu ještě znova opakuji stanovisko k myšlence „skanzenu“. Jak jsem psala už před rokem, občas do Vydří přijedou lidé, kteří by si přáli celý statek zakonzervovat v podobě, v jaké ji Jirous opustil. Neuvědomují si, že to není možné. Kdyby se například hned v roce 2012 nezačala opravovat střecha hlavní budovy, dnes by už byla propadlá. Stejně tak je to se sednicí: konzervovat rozežranou podlahu, plesnivé stěny, shnilý strop, rozbitá okna a sežraný roztřískaný nábytek opravdu není moje představa záchrany domu a odpovědnosti za svěřený majetek.

Starobylá rozpadající se estetika má své kouzlo, vnímala jsem ho velmi silně, dokud mi statek nepatřil. Pak mi začalo být domu líto a viděla jsem především jeho destrukci, která byla rok od roku nápadnější. Připadá mi ale, že se mi jaksi automaticky daří dělat rekonstrukci tak, že

výsledky vypadají, jako by byly staré 100 let, jenom zachovalé. Tohle mě napadlo při pohledu na dokončenou konopnou štítovou fasádu statku, která svítila bělobou (je nejbělejší ze vsi) a v jemných nerovnostech rukou plácané omítky se usazovaly měkké pohyblivé stíny větví: „Vždyť to působí, jako by to tady bylo 100 let“. Jsem proto hodně zvědavá, jak bude nakonec působit zrekonstruovaná sednice.

Mohu doložit z dokumentů, že můj otec si přál celý statek zrekonstruovat a velmi ho mrzelo, v jakém stavu mi ho předal. V žádném případě by si nepřál dělat ze sednice skanzen! A znovu v této výroční zprávě otiskuji vyjádření projektanta:

Dělat z areálu muzeum (mauzoleum) je samozřejmě nesmysl. Pokud chceme, aby dům i celý areál statku nezanikl, musí v něm fungovat život a nějaký smysluplný provoz. V současné době jsou omítky obytné místnosti degradované vlhkostí a plísní, stejně jako prkenné podlahy a část dřevěného stropu. Místnost je plná staršího nábytku, který je také napaden vlhkostí, brouky a plísní. Tento nábytek nemá žádnou sběratelskou hodnotu a nemá smysl ho renovovat. Oprava piana by zřejmě byla dražší než nový nástroj (jen odhaduji, protože jsem se k němu přes to harampádí neproklestil). Všechny tyto věci je třeba odstranit a celou místnost vyklidit. Místnost v současném stavu nesplňuje základní hygienické parametry pro pobyt osob (vysoká vlhkost, spory plísní ve vzduchu...). Aby sednice splňovala alespoň základní hygienické požadavky, je třeba oklepat omítky, odstranit podlahu s kontaminovanou zeminou, vyměnit vadné části stropu, udělat novou podlahu s větrací drenáží, osadit nová okna, dodělat elektroinstalace apod.

Toto všechno bylo tenhle rok provedeno a z „milého skanzenu“ našťastí nezbylo nic. Z nábytků tam vrátím asi jenom ten dlouhý stůl, po renovaci, žádný další nábytek není v dobrém stavu, snad kromě jedné skříňky. V sednici bývalo pár starožitných krásných kousků, ale jelikož otec nezamykal, tak byly ukradeny. Visíval tam také krásný lustr. Když jednou přijel nějaký starožitník a nabízel tátovi za lustr peníze, otec ho vzteky raději roztrískal. (Ne starožitníka, i když toho také přetáhl, ale ten lustr.)

Pan Kučera se mi přiznal, že když poprvé viděl, co vlastně rekonstruuju, byl celkem zděšen, do čeho se to nechal uvrtnat. Velmi brzy jsme ale našli společnou řeč a já ho vnímám jako zkušeného rádce, na kterého se můžu obracet v podstatě kdykoli s jakýmikoli dotazy ohledně zařízení, nákupů a plánů do budoucna. Hodně mě to plánování a zvažování různých možností tento rok bavilo. Probrali jsme společně kamna, linku, okna, parapety, spoustu dalších detailů... A mohla jsem napsat email třeba o půlnoci, když jsem byla například nadšená z nápadu na kamna, nebo jsem byla naopak z něčeho zděšená a potřebovala uklidnit.

Pan Kučera se také postupně seznamoval s mojí „ekonomikou dávání“, která spočívá v praxi mnohokrát ověřené myšlence: Nejdřív zadarmo dávám, potom zadarmo dostávám. Stále mi připadá, že to funguje mnohem lépe než komerční přístup. Dar dřeva od pana Kováře mluví tento rok za vše. Pan Kučera mi k tomu v jednom emailu napsal vtipné vyjádření, o které se s vámi musím podělit. Trochu to myslím z legrace přehání, ale je to pro mě také důležitý pohled od člověka, který se pohybuje v prostředí, kde se většinou staví o dost jinak.

„Jste asi jediná ve střední Evropě, která revitalizuje totálně zdevastovanéj statek pro nekomerční účely (a ještě za vlastní peníze!). 90 % lidí, kdyby zdědilo takovou ruinu, by na Vašem místě okamžitě nemovitost prodalo nějakému developerovi, který by vše srovnal se zemí, a na tom místě vybudoval luxusní penzion pro pražské zbohatlíky – s bazénem, vířivkou, saunou, posilovnou, golfovým hřištěm a podzemním protiatomovým

krytem :-) Fakt je, že jsem se s tímto Vaším pojetím ekonomiky za celou dobu praxe projektanta nesetkal. Nicméně musím přiznat, že na tom pojetí asi „něco“ je (něco svobodnějšího a lidsky přirozenějšího – a mně se to docela líbí a rozumím tomu), ale těžko se to vysvětluje některým lidem (to je moje zkušenost), kteří dnes všechno hodnotí podle komerčního efektu. Když jim předestřu Vaši filosofii provozu statku, tak pokývou hlavou, že rozumí, ale myslí si stejně svoje: Magor byl starej blázen a dcera je holt po něm :-))“

Není pravda, že to dělám čistě za svoje peníze, ačkoli převážně ano. Členské příspěvky a sponzorské dary (poděkování patří dárcům uvedeným v závěru Zprávy) na tom také mají podíl, a dostala jsem od příbuzné 50 000, které jsem použila na omítky, jinak by mi na ně nestačilo. A bez nezištné pomoci brigádníků a některých hostů by to nešlo vůbec.

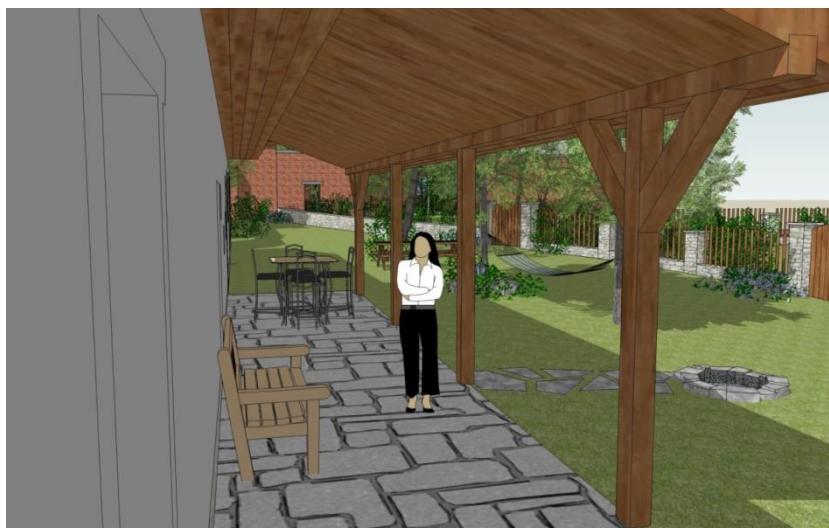
3D model statku

Náš projektant Pavel Kučera vyrábí také 3D model statku. Neobjednávala jsem to, ani neplatila (časem bych ráda, ale nevím, jestli bude chtít), napadlo ho to jen tak z dobré vůle o Velikonocích, když byl ten první lockdown. Model mi dělá radost, ukazuju ho návštěvníkům statku a různě se tím bavím, protože pan Kučera tam zamontoval i drobné legrácky.

Chápejte prosím, že v modelu nelze vyrobit „starý vzhled“ statku, jak někteří vyčítají. To ten program jednoduše neumí. 3D model umožní virtuální prohlídku celým statkem, včetně stodoly a sednice, ale dá také nahlédnout do budoucích plánů – pořád ještě je co rekonstruovat, nebo dokonce vystavět nově (například verandu, altánek vzadu na zahradě nebo „poustevnu v pralese“).

Ten kabriolet před vraty je jedna z legráček pana Kučery. V reálu tam stává můj milý, malý, modrý Citroën C3.

Takhle vypadá v modelu budoucí veranda (kdy ji budeme moct postavit, netuším, snad 2022)

Dřevěný altánek bude vzadu na zahradě za stodolou. Vedle něho chci zasadit sakuru (a je mi úplně jedno, že se to prý „nehodí“ do kraje, mně se to hodí moc. Vzrostlých stromů je vzadu jinak celá hromada, ale budu ještě asi dosazovat lípu a pár ovocných stromů).

Příběh stodoly, díl I.

Stodola patřila rodině Chalupových, kteří na konci 18. století postavili statek. Stodolu postavili v roce 1934 a byla obrovská, dvě stodoly vedle sebe se dvěma samostatnými mohutnými krovky. Chalupovi patřili mezi největší sedláky v kraji, proto se za komunismu nevyhnuli pronásledování a byli odsouzeni k práci do uranových dolů, aby jejich případ působil jako odstrašující pro ostatní sedláky, kteří by snad nechtěli vstoupit do zemědělského družstva. Celý příběh rodiny Chalupových zapíšu, až bude víc času.

Od jednoho ze čtyř synů pana Chalupy koupili Martin Jirous a jeho žena Juliana statek v roce 1986. Od roku 1990, tedy až to umožnil pád komunistického režimu, tady pořádali Jirous bigbeatové festivaly. V pravé stodole bylo pódium pro hudebníky, v levé výčep. Tak se místo proslavilo, na statek se po roce 2000 sjíždělo až 3 nebo 4 tisíce lidí za celý prodloužený víkend. V roce 2005 se po zákazu vyhláškou z Dačic přesunuly festivaly ke Skalákovi na mlýn (u Meziříčka), a v roce 2007 spadla pravá stodola. Ve zdi byla díra, na střeše spadla větev ze stromu a celý krov se zřítil dolů. Krov levé stodoly se postupně ze stran rozevívá a

rozpadá, trámy hnijí. V roce 2007 na mě také otec statek přepsal, aby se zbavil všeho majetku a vyhnul se tak exekuci.

Jak jsem už psala v minulých zprávách, na statku bylo v průběhu fungování spolku několik nezávislých odhadců (tesaři a lidé ze stavebních firem) a všichni řekli, že oprava krovu stodoly by stála nejméně půl milionu, bude velmi těžké postavit lešení a nikdo to nechce dělat. O stodolu se zajímal také Skalák a plánoval, že by se do toho možná časem pustil, ale vždy z toho nějak sešlo – což se vůbec nedivím, je to příšerná práce a peníze jsem na to neměla šanci sehnat. Kromě toho už Skalák v roce 2012 zdarma opravil střechu na hlavní budově.

Pak přišli ze stavebního úřadu a řekli, že stodola je v havarijním stavu a budou ji muset nařídit strhnout. Za to bych musela platit těžké peníze. Tak jsem se nakonec rozhodla, že nechám stodolu opravdu strhnout a nabídnu za to všechno dřevo firmě, která obchoduje se starými trámy. Obvolávala jsem jich několik, ale nepodařilo se mi najít žádnou, která by stodolu rozebrala s tím, že by si vzali všechno dřevo. A pokud něco nemůžu změnit, začnu to ignorovat a starám se o jiné věci. Odsunula jsem stodolu z mysli, to umím celkem dobře. Naštěstí na stodolu zapomněli i na stavebním úřadě, asi proto, že byli přes rok zaneprázdněni mou žádostí o povolení rekonstrukce sednice a připojení vrtu ☺

Pak najednou, ve správný čas, měl Zbyněk Burian, tesař a můj kamarád z dřívějších let festivalů u Skaláka, jedné noci vnuknutí. Ano, je to prostě tak: usínal a kolem půlnoci z 15. na 16. září 2020 ho napadlo, jak postavit lešení a jak to celé opravit. Je to překvapivě jednoduché, jak už tak geniální řešení bývají. A za celé ty roky na to nikdo nepřišel. Ve stodole se položí patro z prken na ty 13 metrů dlouhé trámy, které jsou po celé délce stodoly (jsou vidět na fotce). Prkna se na ně jen tak naskládají a je to. A na nich se potom postaví takový velký žebřík, který Zbyněk vymyslel.

Zbyněk ovšem také vše uvedl do praxe, jenom vymyslet to nestačí. Patro z prken jsme postavili s brněnskými brigádníky, zápis o tom je v kapitole Brigády 2020, 25.–27. září. Potom Zbyněk s nějakým svým pomocníkem postavil ten „žebřík“, který se dá posouvat sem a tam. U toho jsem nebyla. A tím pádem je přístupný celý krov! Je to naprosto zlomová věc

v dějinách stodoly a je třeba na to zírat jak „tele na nový vrata“. Ta jednoduchost je prostě překvapivá. Žebřík je sice těžký jak kráva, ale když jsou čtyři lidi, posunout se dá.

Posuvný žebřík stojící na patře z prken. Patro je téměř po celé délce stodoly. Žebřík je při práci spoutaný řetězem, při posouvání se rozevře do stran.

Trvalo trochu déle, než mě Zbyňkovo nadšení „aktivovalo“, protože věc odsunutá z mysli do škatule „neexistence“ se tam nedá hned tak vrátit. Ale Zbyňkova nezdolná energie, mlčenlivá pevná pracovitost a neústupná vize mě postupně vtáhly znovu do hry. Tak jsem aspoň viděla v přímém přenosu, co dokáže kolem sebe rozhybat člověk, který má vizi. Doufám, že občas také tak působím... Ale to člověk nemůže sám nijak posoudit ani pocítit. Ale stejně to chápu tak, že stodola je Zbyňkova věc a řídí si to on, protože já hlavní díl energie vkládám do sednice a jejího okolí. Stodola se mi nepatrně odcizila, když jsem se ji v roce 2018 rozhodla „zabít“ – a stálo mě to hodně, bylo to velmi těžké rozhodnutí –, o to víc mě zajímá, co se tam vlastně v budoucnosti „natáhne“ za děj.

Úkolem tohoto roku bylo podle Zbyňka sundat co nejvíc tašek, aby se krov na zimu odlehčil. A příští rok by se sundávání tašek dokončilo a začala by samotná rekonstrukce krovu. Tedy jsme na podzim uspořádali ještě dvě brigády a téměř polovinu tašek jsme sundali.

První brigáda, říjen

První brigády se účastnili Zbyněk, mladý kluk Martin, kterého přivedl Zbyněk, a Jan Vraspír, Zbyňkův kamarád. Pak také dva řemeslníci, Láďa Ryšavý a Pavel Veselý, kteří na ten den nabídli pomoc zdarma jako brigádníci.

Zápis z mého deníku o brigádě

Vstávám v 8 a vyjždím o půl 9 do Vydří, беру si sebou snídani, nestíhám. Ve Staré Říši je krásný slunečný počasí, u Telče ale začala mlha a byla i ve Vydří. Na dvoře jsou už Láďa a Pavel, ti přijeli už včera, a nějaký Honza ze Slavonic, Zbyněk ho sehnal. Pak přijíždí Zbyněk a ještě nějaký mladý kluk Martin. Dáváme si čaj nebo kafe a různě se bavíme o práci a tak.

Jdeme na to. Nejdřív jsme nosili prkna, která se Zbyňkovi ještě podařilo sehnat. Vytahali jsme je nahoru a postavili další část podlaží, takže pokryté bylo už skoro všechno. Já jsem průběžně fotila (i točila), ale i další lidi pak. Počasí se posléze umoudřilo a zase vysvitlo slunce. Zbyněk ještě vyrobil druhou skluzavku na posílání tašek dolů. [První takové dřevěné koryto, do kterého se akorát vejde taška a jede sama dolů, vyrobil už při zářijové brigádě.] Cílem bylo sundat co nejvíc tašek, hlavně z těch krajových částí, aby se střecha na zimu odlehčila. Lešení už nahoře na podlaží Zbyněk postavil dřív, dosahuje až nahoru do štítu.

„Mocná parta“ z první brigády. Zleva Zbyněk Burian, Láďa Ryšavý, Martin, Pavel Veselý, Jan Vraspír. A já, fotila jsem.

Vlevo Zbyněk čouhající z vyřezaného otvoru. Vpravo já, udělala jsem si selfie z radosti nad pobytem nahoře na latích.

Měli jsme důmyslný systém práce. Nahoře byli dva lidi a sundávali tašky, to jsme dělali celý den já a Pavel, neb máme rádi výšky, střídali jsme se. Pod námi byl někdo, kdo tašky přebíral, nejčastěji Zbyněk, a posílal je tou šikovnou dřevěnou skluzavkou dalšímu člověku, který je přebíral a poslal zase další skluzavkou na zem, kde byli většinou Honza a Láďa. Honza to tam dole skládal. Šlo to celkem rychle, ten systém nemá chybu. Nálada obecně dobrá, různé srandičky jsme občas povídali, ale hlavně jsme fest pracovali, Zbyněk nás poháněl a nedovoľoval zbytečné řeči – tak to má být. Láďa tam dole zapojil rádio, tak nám k tomu hrálo rádio Kiss hity 90. let. Pak Zbyněk vyřízl pár střešních latí, udělal se tam otvor, tak jsem mohla vylézt nahoru na latě a sundávala jsem tu krajní část, kam se nedalo z lešení jít. Nahoře mě to velmi těšilo, ty vejšky mě moc baví, ale žádný adrenalin u toho nemám (jak si myslel

Zbyněk). Vzpomínám u toho, jak jsem si při studiu filosofie přivydělávala výškovými pracemi na laně. Průběžně jsme posouvali to lešení, to je teda dost těžký, ale vždycky jsme to čtyři chytli a posunuli. Z druhý nebezpečný krajní části Pavel sházel tašky latí, ani se tam nedalo vylézt. Hodně tašek bylo poškozených, hlavně na severní straně, ty jsme házeli dolů.

Chvilku jsem taky byla dole s Honzou, zeptala jsem se ho, co dělá, a dozvěděla se velmi zajímavou věc, že pracuje jako terénní pracovník s lidmi úplně vyřazenými ze společnosti, jmenuje se to Záchránná síť a funguje to pod telčskou Charitou. Tak jsem mu řekla o účelu statku, pro koho to tady je, a že jedna skupina jsou právě lidé z podobných uskupení. Že nemám na to, starat se o ty klienty, ale chci poskytnout místo k odpočinku a setkávání právě lidem, kteří se o ně starají.

Nějak o půl druhé přijela Marie Křížová s obědem [občas takhle vaří zdarma pro mé brigádníky], chvíli nás pozorovala, jak pracujeme, provedla jsem ji po statku a pak jsme zasedli k jídlu. Byla i polívka. Jedli jsme venku u stolu. Polívka děsně dobrá, jídlo taky, bylo to kuřecí tikka masala s rýží, velmi výtečné, někteří si i mohli přidat. Marie odjela a pak se vrátila pro nádobí, Láďa od ní chtěl recept. Dávám si krátký oddech, natáhla jsem se chvilku na fošny, jíme taky výbornou buchtu od Marie.

Pak jdeme zase na to. Hlavně se muselo přesunout to lešení do druhé části stodoly, abychom to vzali zase od kraje, protože všechny tašky dnes nestihneme. Zbyněk to lešení rozmontoval. Přetahali jsme prkna na druhou stranu a kluci celé to monstrum přenesli (já jsem usoudila, že tohle už je za hranicí mé „nosnosti“). Není to úplně legrace. Tam to zase smontovali. Já to říkám furt, že tohle je prostě geniální! A jedeme, systém stejný. Pracujeme až do tmy, proběhl taky západ slunce, s Pavlem jsme to viděli seshora. Pak se stmívá už, Láďa přinesl lampu a svítíme si tam, takže naprostá pohoda. Líbilo se mi, jak postupně holýma latěma prosvítal měsíc. Odkrývali jsme výhled na oblohu a měsíc se tam objevil v mezeře. Sundali jsme vše, co jsme potřebovali. Byla jsem trochu unavená už z toho pak, ale dobrý. Už opravdu věřím, že tu stodolu opravíme. A nejvíc se mi líbí, že se toho můžu účastnit, kdyby to dělala nějaká firma, ani bych si neškrtila.

Dole ještě spokojeně rokujeme, jak dál postupovat, vysvětluju poněkolkáté Zbyňkovi, že bohužel nemám na zaplacení, což on dobře ví. Balíme věci a postupně se loučíme. Láďa s Pavlem tam zůstávají. Jdu jim ještě podstrčit dvě sedmičky vína, nemají žádný alkohol prý, jenom rum.

Jiří Kovář

31. října jsem dala na Facebook nějakou fotku z té spadlé stodoly. A náhle se ozval pan Jiří Kovář, podnikatel z blízkého okolí, který také znal Jirouse, předtím jsme si psali chvilku na Facebooku, a on najednou napsal:

„Ať tesař vypíše materiál na krov na stodolu. Nechám vám ho nařezat a přivézt, ať ho nemusíte kupovat.“

A bylo to!

Druhá brigáda, listopad

Na druhé brigádě byli Zbyněk a opět Honza Vraspír. A tentokrát i Jakub Fišer, který byl zrovna v hostiňáku. A Vojtěch Pícha, který byl taky ten čas na statku, psal tam dizertaci, ale bydlel ve vejmince – ta občas slouží jako hostinský pokoj číslo dvě.

Zbyněk a Honza

Zápis z deníku

Většinu dne jsem ve Vydří, druhá etapa sundávání tašek, jedu v 9, vracím se kolem půl 7 večer. Byl tam Zbyněk, přijel pozdějc, Honza z Charity. A připojil se samozřejmě Jakub a na první etapu taky Vojta. Nejdřív jsme si dali snídani na zápraží, rozprávěli o jídle a Honza mi vyprávěl o tom svém vyhoření z charitativní práce, jak se z toho pak dostal prací v lese, a jak kdysi spadl ze střechy, rozlámal se, a od té doby nemůže do výšek. Parta byla dobře sehraná, bylo i dost legrace, hlavně Zbyněk a já jsme dělali nejdřív různé srandy, jak jsme se popichovali, protože Zbyněk až do půl třetí popíjel s návštěvou a byl ještě trochu v náladě. Většinu dne jsem pak byla na střeše na latích, to mě těší. Je mi tam tak dobře, jako by to bylo moje přirozený životní prostředí. Pobíhala jsem sem a tam přes hřeben, vyřizla jsem si tam taky otvory Zbyňkovou elektrickou pilou, přešla jsem s ní i střechu, to byl tak jedinej mírnej adrenalin.

Honza dole skládal, Jakub a Vojta byli na patře a Zbyněk tak různě. Počasí dobrý, i slunce vysvitlo. A Jakub natáčel! To jsem byla velmi ráda. Mohl by z toho pak vzniknout nějaký film. Povíдали jsme si taky dost během práce, o tom co děláme, proběhl srandovní rozhovor o výrobě rakve, který jsme vedli já a Zbyněk, a až pak jsem si všimla, že to Jakub natáčí seshora z latí. Taky o Vojtově křesťanském anarchismu jsem mu říkala.

Zásadní bylo, že Zbyněk pozval nějakýho tesaře, jmenuje se Josef, je to profík, který se stodoly nebojí (jako většina ostatních; ale říkal, že jsme šílenci, to jo...). Byla jsem ráda, že jsem byla zrovna na střeše, když přišel, a pobíhala jsem tam po latích přes vršek tam a zpět. Člověk musí vytvářet nějaký dojem, když už je jednou statkářka. Většina chlapů, kteří mě poprvé potkají, mají tendenci mě ignorovat a pořád hledají nějakého muže, kterému by mohli stavební věci sdělovat. Posléze většinou pochopí, že se mají a mohou bavit se mnou, a vše je v pořádku. (Za celou tu dobu, co šéfuju rekonstrukci, se se mnou odmítl normálně bavit jen jeden, a to jich tu byla hromada.) Josef to procházel všechno se Zbyňkem, déle pobyl a nakonec ve výsledku sepsal a zakreslil pěkný nákres, ze kterýho je jasný, kolik dřeva potřebujeme. Je toho veliká kupa. To pošleme Kovárovi a děj se vůle Kovárova důkladně podpořena vůlí Boží.

Vařil Vojta, udělal výbornej boršč, byla jsem velmi ráda, že nemusím vařit. Snědli jsme si to v hostiňáku. Byl tam s náma i tesař Josef a vykládal historky. Našli mu ale taky rakovinu, ovšem vyřizli mu ji, tak snad vydrží, aby Zbyňkovi příští rok pomohl se stodolou. Pak někdo zavolal Honzovi, jeho kamarád měl prý infarkt, tak on odjel pomoci jeho ženě. A Vojta šel

psát zase dizertaci, ale udělal toho pro nás hodně. Dokončujeme to teda, zase až do tmy, je krásnej západ slunce. Reflektor ale už nemáme. Lešení jsme už neposouvali, já jsem lezla pořád po střeše a se Zbyňkem jsme tam zarazili do střechy to korýtko, je to pekelně těžký.

Pak ještě sedíme s Jakubem a Zbyňkem v pokoji, pijeme čaj, Zbyněk se Jakuba vyptává na Bondyho a vypráví historky. Rozjíždíme se do domovů. Přijíždím kolem půl 7. Jakub dnes natočil spoustu materiálů, jsem moc ráda, ta stodola je velmi fotogenická. Zbyněk filmování dost těžce snáší, ale káznila jsem ho a říkala, že ta mediální stránka je skoro stejně důležitá jako ta pracovní. Například žádné dřevo od Kováře by bez Facebooku nebylo, a ani žádní lidé v hostiňáku by nebyli bez médií. Zbyněk mi poslal krásnej rozpis potřebného dřeva, tak jsem to v noci odeslala Kovárovi.

				bm	m3	ks	celkem	kč/m3
1	stropní trám	0,22	0,3	13	0,858	6	5,148	6500
2	vazák	0,22	0,16	13,5	0,4752	2	0,9504	6500
3	krokev	0,12	0,18	10	0,216	10	2,16	6500
4	pozednice	0,22	0,2	8	0,352	4	1,408	5500
5	pozednice II.	0,16	0,22	6	0,2112	10	2,112	5000
6	pozednice III.	0,16	0,22	8	0,2816	2	0,5632	5500
7	1.	0,16	0,18	5	0,144	5	0,72	5000
8	kleština	0,06	0,18	6,5	0,0702	40	2,808	5000
9	sloupek	0,22	0,24	3,5	0,1848	9	1,6632	5000
10	střešní lať	0,032	0,05	1300	2,08		2,08	5000
11	prkna nesámovaná				4,5		4,5	3000
12	prkna sámovaná				2		2	3300
							26,1128	

No uznejte, že taková hromada dřeva může být našinci pouze „shůry dána“, na pile nekoupí, protože na to nemá a nikdy mít nebude.

Příběh s otevřeným koncem

Ted' zpětně už v tom vidím příběh, který se odehrává snad také díky mým modlitbám. Když se ukázalo, že ani mé rozhodnutí stodolu strhnout nemá žádný výsledek, modlila jsem se za to, aby Bůh naložil se stodolou podle své vůle, že já s tím už nic nezmůžu. To, že všechny oslovené firmy odmítly a ta jediná, která měla o obrovskou hromadu starého dřeva zájem, nakonec nepřijela, když zjistili, že mi za stodolou roste jasan, jež odmítám skácet – to všechno zpětně chápu jako články podivuhodného příběhu.

K čemu stodola bude sloužit, zatím přesně nevím. Nevím ani, jestli se ji skutečně podaří opravit. Ale právě tyhle otevřené rozhybané příběhy mě baví nejvíc a cítím v nich nejvíc života. Mohu je podporovat v pohybu a udržovat možnosti otevřené, to je můj svět. Když je pak hotovo, přestává mě to trochu zajímat... A nejdůležitější je na tom stejně ta modlitba, právě ta udržuje možnosti otevřené, jako cesty, do kterých natahuje to nejlepší možné, za předpokladu, že ti, kdo mají být do příběhu zataženi, reagují na „skryté volání“.

Zbyněk reagoval, reagoval i pan Kovář (ten jako jedinou odměnu za tu hromadu dřeva chtěl, abych se za něho modlila). Koho si stodola natáhne dál, uvidíme.

Ještě než Zbyňka napadlo, jak opravit stodolu, pan Kučera ji už měl opravenou zanesenou v projektu. Přitom já jsem říkala, že stodola se nechá strhnout, ale on na to nedbal a do

modelu ji vrazil opravenou. Možná byl prvním, kdo reagoval na tajemný úmysl, a možná tím i nějakými skrytými cestami uvedl věci do pohybu.

Spolek pro šíření díla Pierra Teilharda de Chardin

S velkou radostí oznamuji, že společně s Martinou Lukáškovou jsme 13. ledna 2020 pod patronací Statku uProstřed zahájily činnost Spolku pro šíření díla Teilharda de Chardin. Jeho cílem je vydat překlady tohoto francouzského filosofa, kněze a přírodovědce (1881–1955), který ve svém rozsáhlém díle vytvořil křesťanskou teorii evoluce.

Od založení spolku se nám přihlásilo **104 členů**. Psala či vysílala o nás také už nějaká média (Radio Prague International, Český rozhlas, časopis Paměť a dějiny, Katolický týdeník, Christnet), rozeslala jsem totiž tiskovou zprávu, kde se dalo, do ČTK, ale hlavně na filosofické a teologické fakulty v celé České republice, do dalších institucí a konkrétním lidem.

Spolek má vlastní web **www.teilhard-de-chardin.cz**

Členem se stává každý, kdo pošle 500 Kč na transparentní účet **2901745463/2010** a napíše svůj email. Cílem je najít 300 členů, protože v tomto počtu budeme zcela nezávislí na grantech a budeme moci ročně vydat jeden svazek.

Z letáku na další straně je zřejmé, co, proč a jak budeme dělat a jaké jsou výhody členství. Záměrem spolku je propojit co nejvíce obdivovatelů Teilhardova díla, abychom se mohli společně podílet na vydávání textů. Překlady bude vydávat nakladatelství Malvern, kvalitní překladatele jsme našli velmi rychle. Zbývá jen najít dostatek lidí, kteří by byli ochotni podílet se formou členských příspěvků na vydávání.

SPOLEK PRO ŠÍŘENÍ DÍLA PIERRA TEILHARDA DE CHARDIN

Dosud byly přeloženy jen 4 svazky Teilhardova díla z celkových 34. Ty nejdůležitější jsou českým čtenářům nedostupné. Teilhardova křesťanská evoluční teorie je nadějí nejen pro obnovu křesťanství, ale i prosazení ideálů „jednoty v různosti“ do praxe. Pojďme společně čelit strachu z budoucnosti. Uveďme Teilhardovy myšlenky mezi lidi, ať mohou působit!

Zakladatelé: Statek uProstřed, z. s., Mgr. Františka Jirousová, Ph.D.,
Martina Jerie Lukášková

Co budeme dělat?

Překlady vydá nakladatelství Malvern. Františka je odborníci na Teilhardovo dílo, bude texty redigovat a pomáhat překladatelům. Martina poskytne v Praze zázemí a zajistí technický a grafický servis. Budeme pořádát semináře a setkání. Teilhardovu knihovnu v jižních Čechách zajistí Statek uProstřed.

Výhody členství

Nárok na bezplatný pobyt v knihovně Teilharda de Chardin na statku v Prostředním Vydří. Přístup k jedinečným informačním zdrojům: bohatý fond, jinde v ČR nedostupný, podrobné výpisky z celého (i nepublikovaného) Teilhardova díla, včetně sekundární literatury. Rešerše z Teilhardova díla na vyžádání.

Jak toho dosáhneme?

Jednou ročně každý zaplatíme členský příspěvek 500 Kč na transparentní účet: **2901745463/2010**. Společně vytvoříme mocnou síť, ve které má i zdánlivě nepatrný čin dalekosáhlé důsledky. 100 lidí ve spolku ročně zaplatí jeden překlad! Na účet lze poslat i **sponzorský dar**.

Kontakty

Zájemci o členství pište na email: frantiska.jirousova@gmail.com
Více informací na: www.teilhard-de-chardin.cz

Pokud by se některý z vás, milých členů spolku, chtěl stát členem, protože se z nějakého důvodu o Teilhardovo dílo zajímáte, můžete tak učinit. Spolek má účet zcela oddělený od Statku uProstřed, aby bylo jasné, na co kdo přispívá. Někteří z vás se již jako členové přihlásili, což mě velmi potěšilo; takových „dvojitých členů“ je třeba si obzvláště považovat.

Co vydáme v roce 2021?

Jako první svazek by měly vyjít pod názvem *Zrod myšlení Teilhardovy dopisy z první světové války*, adresované jeho sestřenici Marguerite. Překlad už máme hotový a je vynikající. Ujali se ho společně zkušený překladatelé Tereza Hodinová a Jan Petříček. V současnosti překlad rediguju a budu dělat ještě rejstřík, pak se text vysází a projde korekturou. K vydání by mohl být připraven v létě či na podzim 2021.

Původ Teilhardova myšlení je třeba hledat především v neobvyklé válečné zkušenosti. Protože jako kněz nesměl bojovat, účastnil se války po celé čtyři roky jako nosič raněných. Při jejich zachraňování z bojiště prokazoval chladnokrevnou odvahu a ve chvílích mezi bitvami psal v zákopech dopisy, deník a své první filosoficko-náboženské eseje. Zde se také poprvé vynořila jeho vize evolučního vesmíru postupujícího tápavými pokusy, často za drastických okolností, ke sjednocení do jediného komplexního celku. Cílem tohoto procesu je podle Teilharda propojení všech bytostí a elementů na evoluci zúčastněných v jejich nejvyšší různorodosti a plnosti bytí kolem jediného aktivního středu, jímž je Bůh.

V českém jazykovém prostředí byly dosud přeloženy jen čtyři z celkových třinácti svazků sebraných spisů a několik esejů. Zcela neznámé zůstávají kromě zbývajících svazků sebraných spisů také Teilhardovy dopisy, často velmi poutavá, dobrodružná líčení jeho přírodovědných výprav a výzkumů i velmi osobní sdělení, včetně mystických zážitků a vizí. Této korespondence lze napočítat kolem dvaceti svazků.

Teilhardova knihovna na statku

Český čtenář nemá často přístup ani k původním textům. Z toho důvodu otevřeme příští rok také **knihovnu Teilharda de Chardin**, s bohatým fondem, právě na statku v Prostředním Vydrří. Konkrétně by se měla knihovna nacházet ve zrekonstruované sednici, případně ve vejmince, než bude sednice hotová. Teilhardovo dílo je totiž i v originále velmi těžko dostupné. Během svého pobytu v Americe, na Georgetown University ve Washingtonu D. C., financovaného Fulbright-Masarykovým stipendiem, jsem 9 a půl měsíce pročítala rozsáhlý Teilhardův archiv a přečetla celé jeho dílo (34 svazků), včetně nepublikovaných dopisů, nakoupila mnoho knih o něm, získala cenné archivní materiály, takže ve výsledku mám z evropského hlediska jedinečnou knihovnu a informační zdroje. Knihovnu musím ještě rozšířit a upravit, ale kvalitní základ tam je.

Ozvali se nám z Teilhardovy společnosti ve Francii (v každém západním státě je Teilhardova společnost, my jsme první výspa východním směrem) a dva jejich členové nám poslali knihy do budoucí knihovny. Také paní Zlatica Plašinková, teilhardovská badatelka ze Slovenska, nám napsala a poslala svoji knihu. Prý kdysi zkoušela založit Teilhardovu společnost na Slovensku, ale nepodařilo se, tak se připojila k nám. Z toho mám radost. Možná bychom se měli v budoucnu přejmenovat na Československou společnost Teilharda de Chardin?

Na statku by tedy mohla vzniknout vcelku dobře odborně podložená studovna Teilharda de Chardin. Snad časem přivítáme i nějaké zahraniční badatele. Spolek bude spolupracovat s American Teilhard Association, pořádat semináře a setkání, pokusíme se od nich získat velmi zajímavé filmové materiály, opatřit je titulky a pořádat promítání.

O čem Teilhard psal?

Z filosofického hlediska bylo Teilhardovým cílem vytvořit integrální vědu, která by se zabývala postavením člověka v dějinách vesmíru a odpovídala na otázku po smyslu a cíli lidského jednání, konkrétně na otázku: Co mohu jako jedinec svými omezenými silami dělat tady a teď, aby svět postupoval k větší jednotě v různosti, k větší komplexitě a intenzitě bytí?

Teilhardova díla si osobně vážím především pro jeho pojetí křesťanství. Teilhardova evoluční teorie chápe Krista jako přitažlivý střed evoluce, který uvádí do pohybu všechno stvoření s cílem umožnit mu, aby dosáhlo maximální svobody a tvořivosti. Teilhard uvažuje o vykupující síle kříže pro celý vesmír, jeho filosofie je akční a plná naděje, proti ničemu nebojuje, nikoho neosoučuje, jen nabízí alternativu pro myšlení. Jako jedno z hlavních témat má také otázku zla, včetně zodpovědnosti člověka za stvořený svět a propojenosti všech organismů na Zemi – Teilhardovy myšlenky mohou pomoci přeložit staré a hluboké křesťanské poselství do nové řeči. Úmysl Teilhardova díla výstižně shrnul například Joseph Ratzinger – Benedikt XVI.

„Pierre Teilhard de Chardin popsal na pozadí moderního evolučního světového názoru kosmos jako proces vzestupu, jako cestu sjednocování. Tato cesta vede od zcela jednoduchých ke stále větším a komplexnějším jednotkám, v nichž se rozmanitost neruší, ale slučuje v rostoucí syntézu (...) Pod vlivem listu Efezanům a Kolosanům považuje Teilhard Krista za energii pohánějící kosmos kupředu k noosféře, která nakonec zahrne všechno ve své „plnosti“. Na tomto pozadí chce Teilhard nově vyložit křesťanský kult:

proměněná hostie je pro něho anticipací proměny materie a jejího zbožštění v eucharistické „plnosti“.¹

Někteří z křesťanů jsou stále ještě přesvědčeni, že Teilhard je nebezpečný heretik, jehož dílo bylo kdysi dáno na index. Pravdou není ani jedno. Kdysi vyšlo varování proti jeho dílu (což se právně nerovná dání na index), v současné době však poslední tři papežové Teilhardovo dílo velmi oceňují, jak je zřejmé již z citace Benedikta XVI. V poznámce pod čarou uvádím další výroky papežů, pokud by si to někdo chtěl ověřit. Mezi českými teology je totiž také jeden, který záměrně šíří o Teilhardovi lži, nebudu ho jmenovat, nechci mu dělat „reklamu“. Teilhardovo dílo je silné a vzbuzuje také silné emoce, od adorace po nenávist. Spolek by měl tedy vydáním překladů také umožnit, aby si lidé skutečně mohli přečíst, co Teilhard říká, a nebyli odkázáni na falšovatele jeho myšlení.

Brigády 2020

Tenhle rok bylo na statku dokonce pět brigád. Tři s už zavedenýma partama, to je popsáno zde. A potom ještě dvě na podzim při opravě stodoly, jak psáno v kapitole *Příběh stodoly I*.

8.–10. květen: Lidé kolem LFŠ

Lidé kolem Letní filosofické školy jezdí na brigádu už několikátý rok, tak je představovat nemusím. Zkopíruju sem opět, a mírně upravím, svůj zápis v deníku. Ne všechno, samozřejmě, lze uveřejňovat. A tato brigáda byla trochu zvláštní a mírně problematičtější, a ani nemůžu napsat, proč přesně.

Pátek 8. května

Na statek přijíždím nějak před půl osmou večer. Je to zvláštní a vlastně pěkný příjezd, když tam už někdo žije. Oni přijeli už ve čtvrtek k večeru. Je jich plný dvůr, sedí všichni kolem hranice připravené na oheň. Démon, Jakub, Ota, Lucie, Ivan a Darja, ta tady ještě nebyla, mladá studentka filosofie z Olomouce. Vítám se se všemi radostně, moc ráda je vidím. To je tak pěkný, že se sem lidi rádi vrací a dokonce přibývají noví. Připadá mi, že zrovna tahle olomoucká parta je něco jako kousek mé rodiny.

Vynáším věci, přivezla jsem maso, slaninu a uzený, kupovala jsem slaninu poprvé v životě, ale myslela jsem především na Démona, jak mu to přijde k duhu, a taky že jo, slaninu hned načal a měli jsme z toho večeři. Teda masožravci jen, Ota a Darja maso nejí. Jdu se podívat do sednice, co vykonali za práci. Přiznám se, že jsem je podezřívala, že si spíš užívali odpočinku, než pracovali, jak to tady bývalo za táty, ale oni mě překvapili: Vyvezli všechnu tu suť zbylou ze sednice, muselo toho být víc než 20 koleček, prý se kluci střídali. A navíc oškrábali celou tu průčelní stěnu! Takže už máme hotový dvě zdi. Démon vyškrábal i ta místa kolem oken, nechápu, jak to mohli všechno stihnout.

¹ Joseph Ratzinger – Benedikt XVI.: *Duch liturgie*, Barrister & Principal, Brno 2012, s. 22. Další Ratzingerovy výroky k Teilhardovi viz např. *Eschatologie: Smrt a věčný život*, Barrister & Principal, Brno 2008, s. 100 a 121. Současný papež František zmiňuje Teilharda v pozitivním smyslu v encyklice *Laudato si*, Paulínky, Praha 2015, článek 83, s. 54. Teilhardovo dílo oceňuje také Jan Pavel II., viz: *Gift and Mystery: On the Fiftieth Anniversary of my Priestly Ordination*, Doubleday, New York 1999.

Ivan, Lucie, Jakub, Démon, Darja, Ota. A vpředu dva zásadní aktéři: pes Andy a kočka Zuzanka (a uvnitř ní 5 kočičáků s úmyslem co nejdřív vylézt na svět).

Rozdělal se oheň, opékají se špekoni. Večerní hovory jsou uvolněné, většinou nic vážného, takový příjemný plky, člověk si rád občas takhle poplká. Ota čte nějaký básně občas, prokládá tím různé situace. O prodeji Petrkovy jsme mluvili, si pamatuju. Přiznala jsem se jim taky, že jsem tady na ohni spálila 3 ks Zeyerových spisů, protože si teď snažím přivyknout prodejem knih ze své knihovny a tohle bylo neprodejné, – místo abych to vyhodila do kontejneru, což mi připadá odporné, tak jsem to spálila. Řekla jsem to tak trochu schválně kvůli reakcím. Ota byl značně pobouřen. Tím jsme se dostali k tátově knihovně, vysvětlovala jsem, že je to velmi nekvalitní knihovna, v níž převažuje z 90 % braková literatura, kterou otec bez přestání kupoval. Říkám taky o plánech se sednicí, že se ten strop musí vyměnit. Lucka vypráví o Olomouci, jak je to tam teď ohavné, když otevřeli ty okýnka na piva, ale záchody ne, takže celý město je pochcáný.

Jediný vážný hovor, co pamatuju, byl s Jakubem, který minulý týden pohřbil svou babičku, starali se o ni s matkou poslední dobou. Tak mi sděloval své zkušenosti, říkal, že by tady rád zůstal několik dnů i po brigádě. Démon jde spát kolem dvanácté, já kousek po půl jedné, ostatní tam ještě sedí.

Sobota 9. května

Lezu z pelechu v 9, oni už jsou všichni vzhůru. Počasí je krásné, na stromech zpívají ptáci, kočka je tu s námi. Lucka vypráví o nočních příhodách s kočkou, že ji nechali u ohně v koši a čekali, že už porodí. Nestalo se tomu tak. [Černobílá kočka od sousedů, Zuzanka, v březnu přišla na statek a oznámila mi, že zde chce bydlet. O víkendech jsem ji krmila.]

Vyprávím jim sen, co se mi zdál. Divná věc! Před statkem ve Vydří udělali zastávku tramvaje, tramvaj tam zastavila, chtěla jsem ji stihnout, běžela jsem zezadu ze zahrady, nohy jsem měla těžké, nešlo pořádně běžet, tramvaj ujela. A kupodivu bez potíží vjela na dvůr, rozevřela si předkem hladce vrata a projížděla dvorem až do stodoly a dál. Řekla jsem si tedy, že počkám na další. Zkoumala jsem, po čem jezdí, nebyly tam koleje, jen vyježděné hladké a pevné rýhy

v zemi! Tramvaji vůbec nedělalo problém po tom jet. Kromě toho měla v cestě hromadu starého dřeva a trámů z půdy, nebo spíše ze stropu, na spalení, prohlížela jsem si to a říkala, že to musíme s brigádníkama trochu odsunout, ale bylo zjevné, že tramvaj si odsunula při jízdě i tyto trámy a jela bez problémů dál.

Jakub, Darja, Klára a ve dveřích Ota.

Lucka mi říká u stolu o Darji, že studuje filosofii, to je pěkný. Taky Lucka vypráví, jak s Ivanem řešili zavření hospod v době koronaviru, ale bližší informace nejsou určené pro veřejnost. Náhle však z domu vyběhl Andy pronásledovaný kočkou! Řád světa se zjevně převrátil. Chudák Andy se pak bál vyjít z domu, lehl si prý na postel v hostiňáku, zvedl packy vzhůru a tím dal najevo, že to vzdává. Píšu u stolu venku deník, oni všichni kromě Lucky a Ivana odjeli do Telče na nákupy a vyzvednout Kláru, která měla dnes přijet. Venku je krásně, je to slast ten život na dvoře. Lucka vaří polévku a já rýži v rýžovaru pro naše tři vegany (Ota, Darja, Klára).

Vracejí se s Klárou, ta tady taky ještě nebyla. Je z Olomouce, vystudovala sociologii, zaměřuje se na gender studies a teď se chystá na doktorát. Ota Kláře ukazuje pozemek a prostory. Chvilku si povídám s Darjou o filosofii, dozvěděla jsem se, že se zabývá Heideggerem. Pak jdeme s Démonem škrábat zdi, postupně se přidávají všichni ostatní kromě Lucie, která nám vaří oběd. Každého „škrábatele“ jsem si krátce natočila na video, abych měla materiál do videa o rekonstrukci sednice. Někdo má trochu kocovinu ze včerejška, někteří šli spát až ve tři.

S Démonem řešíme, co s tou omítkou, jestli ji na cihly dát, nebo ne. Já jsem původně chtěla cihly jen natřené vápnem a nějak upravené, ale dnes – poté, co mi Démon říkal, co všechno by se s cihlami muselo ještě dělat – jsem se přiklonila k omítkce. Jen na ni musím nějak sehnat peníze. Démon mi pak doporučil nějaký stavební bazar Harfa, že se tam dají občas sehnat nová okna, a taky obchod na dveře Poctivé dveře, kde mají levné a hodně kvalitní dveře. Já bych jinak za všechny ty otvory dřevěný dala 100 000.

Ota, Ivan a Darja škrábou zed'. (Fotka je bídna, je to snímek obrazovky z videa.)

Lucka uvařila k obědu výbornou polívku s kroupama ve vývaru z hovězího masa, které máme jako druhý chod s brambory. Kroupy vsákly skoro všechnu vodu, což zcela miluji, tak jsem si dala dvě misky. Jíme u toho velkého dřevěného stolu na dvoře. Je siesta s kafem nebo co kdo chce, je krásně, slunce svítí, tak jsme všichni na dvoře, různě jsme si tam polehali po trávě a na lavici. Jakub nám přečetl jednu kapitolu z knihy o Honze Krejcarové, se kterou nějaký čas chodil Bondy. Zabývá se tím v rámci své práce na dokumentu o Bondym.

Postupně jdeme zase pracovat, ale jen kdo chtěl, ostatní se vydali na procházku nahoru na ten vrch k Zadnímu Vydrří, tam se jim velmi líbí. Škrábeme s Démonem, Jakub taky škrábe a i Klára myslím, ale teď už přesně nevím. Důležité je, že jsme to dokončili! Démon si bral ty nejhorší úseky dole s tvrdou cementovou omítkou. Já jsem dokončovala hlavně vršky ze žebříku a Jakub se věnoval převážně tomu vejklenku, ten pak taky převzal Démon. Dodělali jsme to! Nečekala jsem, že to takhle krásně celý zvládneme, mám radost. Jdu se osprchovat, oni taky různě. Démon s Klárou se ale šli místo sprchování vykoupat do rybníka. Ech, to by mě zahubilo.

Nepodařený večer a podařený kočičí porod

Rozdělávám oheň, Jakub nese na vršek k Zadnímu Vydrří zásoby pití, neb Lucka s Ivanem a Darjou se tam zabydleli. Pak se ale časem vrátili, že. Lucka s Ivanem řekli, že zemřel Florian Schneider, který stál u zrodu skupiny Kraftwerk, což jsou nějakí průkopníci elektronické hudby. Chtěli si od něho něco poslechnout a tak ho uctít, tak jsem donesla notebook a zaznělo tam od něho několik písní. Líbilo se mi to. Andy byl pořád schovaný, pak jednou vyšel, ale kočka okamžitě velmi agresivně vystartovala a chtěla ho zjevně zničit, museli jsme ji chytit a držet.

Hovory si nepamatuju a nakonec to vlastně ani psát nechci, protože situace byla z určitého důvodu trochu napjatá a to sem nepatří, je to soukromé. Mluvili jsme o Letní filosofické škole, jak to bude tento rok. Z dalších hovorů lze zmínit to, že se Démon zeptal, co bude kdo dělat o prázdninách, tak jsme se dozvěděli plány ostatních. Ivan mluvil o cestě do Francie, jestli tam bude moct odjet zase pracovat. Ota se těší hlavně do Řecka na prázdniny, pak něco o svém doktorátu zmínil a co dál potom, že ještě neví. Jakub mluvil už i předtím o Invalidovně v Praze, kde pracují s Helenou Všetěčkovou na tom dokumentu o Bondym a co už natočili, docela dobře jim to pokračuje i teď s koronavirem, ty „apokalyptické záběry“ s rouškou se tam totiž hodí. Klára odmítla něco říkat, prý je smutná, a když začal mluvit Démon, kočka začala rodit, takže jsme se teď nic nedozvěděli (ale to Řecko plánuje, výlet na plachetnici, prý je to teď velmi levné).

*Velká matka rodu Zuzanka a jejích 5 potomků,
3 kocourci a 2 kočičky. (Díky Kláře za fotky)*

Kočka totiž tak nějak po půlnoci najednou vyskočila na židli, ze které zrovna vstala Klára. Předtím šla krátce obhlédnout dřevník (už tam zkoumala odpoledne), ale na poslední chvíli si to rozmyslela, usadila se v dece na židli u ohně v kruhu osmi lidí a započala porod! Zaúpěla, mě hned napadlo, že rodí, a vskutku, kotě už ležlo a rychle bylo na světě. Zírali jsme na to, ženy propadaly různým výkřikům, muži mlčeli, tiše přihlíželi či se to snažili ignorovat. Koťata byla po chvíli dvě. Matka je horlivě lízala. Já jsem vzala mobil a natáčela to taky, i celou scénu kolem ohně. V té poněkud napjatější situaci to bylo zvláštní a vůbec to bylo krásný celý; mystérium zrození.

Koťátka jsou překrásný, dva černý čumáčky, slepý oči, hned začaly cucat. Ještě asi hodinu jsme tam seděli a pozorovali to. Klára jí tam

donesla vodu. Kočka totiž zjevně chtěla zůstat u ohně na té židli. Jednu chvíli začalo pršet, tak jsme nad ni vrazili deštník. Je to určitě prvorodička, protože jinak by nechtěla rodit mezi lidma. A tím se taky vyjasnilo, proč tak týrala chudáka Andyho, nemohla dopustit, aby se k ní byl jen přiblížil, protože by ve svém stavu nemohla koťata pořádně bránit. Obdivovala jsem její odvalu, s tím břichem, těsně před porodem, se zuřivě vrhnout na psa! Ale na druhou stranu chápu Ivana a Lucku, kterým to na náladě nepřidalo, že tam Andy nemá žádný život, když ho trýzní kočka. (Ovšem tohle nebyl důvod obecně podivné nálady, aby si někdo nemyslel...)

Nálada ovšem opravdu vážla i s koťátky, a já jsem měla už moc vína, tak jsem šla spát. Jakub taky předtím už odešel. Lucka taky myslím, ta byla s Andym, neb on chudák utrpěl nervový šok a byl zalezlý pod dekou v hostiňáku.

Neděle 10. května

Ráno mě trochu bolela hlava, ale pak před půl desátou, kdy jsem vstávala, už ne. Démon sedí na dvoře u stolu, Klára je tam taky. Postupně se ukazují všichni ostatní. Ovšem co se ukázalo hlavně, že kočka v noci porodila další tři koťata, takže je to pět kousků nových kočičourů. Pořád s nimi ležela na židli, tři jsou černé, jedno černo-šedé mourovaté (to si hned po zaslání fotky zamluvila Eva Kuncová) a jedno černobílé [z toho se stal můj milovaný kocourek Frodo]. Chodíme je tam pozorovat (hlavně ženy, muže to až tak nebere), dáváme kočce pít, špekáček jsem jí taky podstrčila hned, Klára jí něco dala i Lucka. Klára jí pak i s potomstvem přemístila do toho koše na prádlo a kočka se v něm nechala poponášet.

Na mši jsme s Démonem tentokrát nejeli, páč se to musí kvůli covidu nahlašovat předem a chodit tam s rouškou a to se nám teda opravdu nechťelo. Jdeme do práce (ano, i v neděli, doba je holt „zlá“). Zasadila jsem čemeřici. [Ale zapomněla jsem kam, teď to tady s údivem v prosinci čtu...] Pak s Jakubem vyklízíme tu malou celu, pro kočku, vynášíme křápy do Skalákovy síně a přebíráme to. Darja, Démon, Ivan a já jsme taky odnosili ty zachovalý prkna z podlahy do stodoly. Kočku jsme už umístili do jejího příbytku, nic na to neříkala, je spokojená, občas se jde podívat ven oknem.

Ota tam psal pohlednici pro vězněného Dušana Dvořáka, zavřeli ho za pěstování marihuany, dali mu 6 let, chtějí z toho udělat exemplární případ pro zastrašení. Ota mi vysvětloval celý ten případ. Podepsali jsme se na pohlednici všichni. Démon se pustil do té zdi, nejdřív jsme postavili lešení, nanosili tam prkna a Démon pak škrábal a škrábal, přidala se k němu Klára a doškrábali celou tu zeď do dvora! Kromě úzkého proužku nahoře, který dokončí Jakub, Ota a Klára, kteří tady zůstávají. Takže ve výsledku jsme udělali mnohem víc práce, než jsem čekala. S Jakubem řešíme něco ohledně stříhání videa, ptám se ho na různé věci, vše mi vyložil, jen se nám nepodařilo stáhnout konvertor, ale to snad zvládnou sama.

Různě už poklízím, pak jdu vytrít vejminku, oni tam sedí u stolu pod ořechem a o něčem debatují. Možná mluvili o účasti na různých ekologických blokáдах, Klára se o tom taky zmiňovala už předtím, Ota tam taky jezdí, to bych všechno ráda slyšela, ale Démon mi to pak přetlumočil. Ota vaří oběd, cizrnu s mrkví. Uvařila jsem k tomu rýži v rýžovaru. Svítí slunce, je krásně, ale pak začalo zase pršet, tak jdeme oběd sníst do stodoly. Je to děsně dobrý, ta Otova směs. Démon si do talíře přidal slaninu, aby měl výživu, Klára opustila stůl a šla někam jíst sama, neboť nemůže snést stolování s lidmi, kteří jí maso.

Oni se pak balí, mají plán jít na procházku po krajině na ten židovský hřbitov a Démon je cestou vyzvedne v Kostelním Vydrří. Loučím se s něma, Jakub, Ota a Klára se ještě vrátí, půjčila jsem jim vejminku, chtějí tu ještě zůstat. Jakub mi ještě dal pár výborných tipů na stříhání videa, takové ty úplné základy, kde stříhat. Já jsem to dělala intuitivně a celkem mi to vycházelo, ale je dobrý znát to pravidlo pod tím. Jakub taky zůstává ještě po brigádě, bude bydlet v hostině.

Zůstáváme tady s Démonem, jdu si dát kafe, sedíme ve stodole a probíráme všechno možné, to se nedá napsat do výroční zprávy, různě hodnotíme tuhle brigádu a tak. Démon si jde pak na chvilku zdřímnout, já balím věci. Napsala jsem taky sousedce, Petře, a zpravila ji o situaci s koťaty, že je na statku necháme týden, bude o ně postaráno, a pak se domluvíme, jak dál. Démon pak odjíždí. Já chci taky odjet, ale zjišťuju, že jsem ztratila mobil, dlouho ho všude hledám, až nabývám dojmu, že ho někdo omylem sbalil, tak čekám a čekám a čekám, až se oni vrátí. Nejdou. Píšu deník, abych aspoň měla hotovej zápis do výroční zprávy. Mobil se pak našel na koši v chodbě u vejminky, až když jsem dorazila domů.

11.–13. září, LFŠ

V září přijeli znovu lidi kolem LFŠ: Démon, Ota, Jakub, Darja a Lucie. S nimi tentokrát několik nových: Silvie, Honza, Anička, Zdeněk a malá Marjánka. Všichni jsme si dobře rozuměli, jako sehaná parta.

Pátek 11. září

Vyjíždím ze Staré Říše po půl šestý, Jakub Fišer mi psal, že bude v Telči, nabírám ho na parkovišti. Ráda ho vidím. Cestou se bavíme o tom, co dělal, jak žije, jak žiju já. Na statku ještě nikdo není, ukazuju mu sednici, od doby, co tady byli naposled, v květnu, to tam hodně pokročilo, ze starého tam už nezůstalo nic, jsou téměř hotové omítky, na podlaze chybí jen fošny, na stropě jsou nové trámy, ale ještě ne prkna. Chodba je taky zpolo hotová. Chci ještě trochu vytříit po řemeslnících. Jakub si prohlíží statek.

Pak teda přijíždí první auto. Řídí Démon, veze sebou Silvii, se kterou se seznámil na Letní filosofické škole a teď spolu chodí. Silvie vystudovala matematiku, nedávno měla promoci, a teď bude dělat doktorát. S nima jedou Ota a Darja. Jsem ráda, že Darja přijela znova, dobře zapadá do party. A nově přijel Honza, viděla jsem se s ním na Letní filosofické škole, patří k organizátorům. Kluci šli dozadu pro dřevo, zapomněla jsem, že tam je ještě jedna hromada vzadu na zahradě, obávala jsem se, že nebudeme mít pomalu už co pálit, ohně se tady dělají ve velkém. Když se stmívá, přijíždí další auto: Lucie (a samozřejmě pes Andy), tentokrát bez Ivana, ten je zase pracovně ve Francii. S nimi jede jedna milá rodina: Anička, Zdeněk a jejich dcera Marjánka. Ti tady ještě nebyli. Anička je architektka, Zdeněk ajťák.

Tentokrát byla parta dobře sestavená, připadalo mi, že jsme si všichni dobře sedli, nic nikde nedrhlo, všechno do sebe dobře zapadalo. Nic velkého jsme večer už nekonali, protože byla tma, takže se rozdělal oheň a bavili jsme se. Vtipně se řešilo, kde kdo bude spát, kdo přivezl a nepřivezl stan. Nakonec teda Anička s rodinou měli vejminku, já jsem si ještě před setměním stihla postavit svůj vratký stan u záhona, bylo to poprvé, kupodivu, co jsem stanovala na vlastním pozemku. Jedna tyč byla zlomená, skepticky jsem na to pohlížela, ale Ota, který má se stanováním letité zkušenosti, pravil, že je to dobrý, tak jsem to „zkolaudovala“. Jenom nesmí pršet. Ota si postavil stan víc vzadu u sítě. Démon se Silvii si postavili stan až vzadu na zahradě, aby měli soukromí. Honza nakonec spal na té posteli, co je uložena ve Skalákově síni. A Darja, Lucie a Jakub byli v hostiňáku. Takže kupodivu, ačkoli s prostorem je to teď kvůli rozvrtanosti sednice a naprosté zarovnanosti Skalákovy síně poněkud tristní, všichni jsme se vešli.

Hovory si moc nepamatuju, ale bylo to takový uvolněný a lidi se bavili i mezi sebou ve dvojicích, jak nás bylo víc. Ptala jsem se Silvie taky na její studium. Ona totiž studovala abstraktní matematiku, žádnou aplikovanou, to mě zaujalo, připadá mi to v něčem hodně podobné jako filosofie. Lucie vyzvídala, jak se seznámili, ale ostatní ani já jsme do toho

nechtěli moc vrtat, ačkoli zvědavost byla. Mně se to ale po celou dobu velmi líbilo, že jsou tihle dva spolu, připadá mi, že se k sobě hodí, a bylo prostě pěkný vidět, jak jsou zamilovaní. Dokonce mi přišlo, že jsou si trochu podobní. Byla s tím ovšem také legrace, jak by ne. Oni měli tendenci neustále někam mizet a ostatní na to používali takový srandovní slova, zapamatovala jsem si „dlachmat“. To je ta Démonova hanáčtina, která je naprosto bezvadná. „Dlachmat“ znamená „tisknout, mačkat (dívku)“, takže této činnosti se Démon hojně věnoval, až mi došlo, jaký hromady práce on vždycky udělá, teď dělal méně, ale bylo mu to velmi přáno. Není tady jen samá práce, já je vždycky všechny ponoukám, aby se bavili a dělali jen to, co chtějí.

Honza je lékárník a zároveň studuje filosofii, říkal mi o výzkumu, který bude dělat. Prý chce zkoumat mezi zdravotníky nějaká tvrzení z jakéhosi slavného filosofického článku. Je to o tom, čemu věříme, jakým divným větám, například různým ezo-větám nebo zcela subjektivním tvrzením a proč tomu lidi věří. Ota byl na nějakém klimakempu, chtěla jsem se o tom víc dozvědět, ale nakonec jsme se k tomu nějak nedostali.

Démon se Silvií šli spát před jednou hodinou, já za chvíli taky, ostatní tam seděli asi až do tří. Já jsem se pokoušela usnout v tom stanu, podlaha byla trochu nakřivo a ono to fungovalo všechno jako jakýsi zesilovač zvuků, zkoušela jsem si narvat špunty jakési do uší, což trochu pomohlo. Oni pak ještě zpívali, pěkně, tak mě těšilo, že se baví, to mě vždycky těší. Pak když to utichlo, tak kolem 4. hodiny někdo ve vsi nastartoval traktor, řvoucí velice, a vyjel mocně do práce. To už jsem trochu úpěla... Pak tam divoce křičeli jacísi ptáci. No, je vidět, že nejsem už zvyklá spát venku, to asi bude to stáří. K ránu jsem ale pár hodin spala a zdály se mi divoký sny.

Sobota 12. září

Celý den bylo krásně, ideální počasí, zářivé slunce, už nepatrně podzimní, a teplo. Vstávám nějak v 9, vyspaná si nepřipadám, ale to nevadí, nálada je dobrá. Démon byl na snídani ve vejmince, pak postupně všichni vstávají, snídáme u toho venkovního stolu. Zjišťuju, co bude potřeba koupit. Darja se chystá vařit a není olej a další suroviny. Chce se mi pracovat, ale nákup je taky důležitější. Rozdílím úkoly, Zdeněk se hned chápá díla ve dřevníku, je třeba začít rovnat dřevo, který je suchý, navozit další, toho se ujímá Jakub, a Honza jde ihned otloukat omítku v chodbě. Aniče a Lucii přiděluju sbírání špendlíků za vejminkou. Usmyslela jsem si totiž, že konečně dám tenhle rok vypálit „špendlíkovici“, aby byla na statku nějaká „tvrdá měna“: Jedna kamarádka (Martina Lukášková) mi totiž vyprávěla, že v dobách krize, kdy nic nefunguje, se jako jediná měna osvědčuje tvrdý alkohol, tak cíleně začínám vytvářet zásoby, sama to nepiju (i když špendlíkovici samozřejmě ochutnám). A Anička má vyvrtnutej kotník, takže sbírání je celkem vhodná práce.

Já ovšem vyjždím na nákup a až v Dačicích před obchodem jsem uzřela, že lidi choděj v náhubcích a já jsem ho samozřejmě zapomněla, tak se vracím. Opět jedu. Nakupuju v Lidlu, dvě basy piva a potraviny. Vozila jsem si mobil v košíku na té sedačce pro děti a nějak se mi to nezdálo, ale vozila jsem dál. Až jsem tam milý mobil přirazila i se sedačkou ke stěně košíku a v blažené nevědomosti vyjela zpět. Na statku to žije, všude se pracuje, já se převlíkám do pracovního, posléze zjišťuju, že nemám mobil. Už jsem hledala tenhle den víc věcí, protože v nevyspání dělám tyhle kraviny, že všude všechno zapomínám a co si neřeknu nahlas, nevím. Takže s Otovou pomocí volám na linku Lidlu, oni volají do Dačic, mobil tam prý zatím nenašli. Tak zase musím jet do Dačic a už jsem si dost odporná. Hořekuju nad tím, jak je těžké žít sám se sebou, na to Ota praví: „To mi povídej.“ Důkladně jsem se modlila k andělovi strážnému, aby mi mobil ohlídal. Ale to ježdění mě už trochu štvalo, tak jsem to

brala místy i stovkou. A hle, mobil byl tam, kde jsem ho zavřela, nikdo si můj košík nevzal, naopak ho ještě zavalili dalšími košíky.

Konečně se tedy převlíkám do pracovního, ovšem vidím, že práce je již jaksí téměř hotova. Honza je děsně rychlejší, má už omláceno vše, jen spáry nejsou ještě vyškrábaný. Jakub navozil celou hromadu dřeva na řezání. Lucie s Aničkou sbírají za vejminkou, mají tam i Marjánku, vyfotila jsem je u toho a mám radost, jak se jim plní ten 60litrový soudek. Zdeněk s Otou se činili v dřevníku, Ota možná taky vozil, já se omlouvám, že nevím přesně, co kdo činil. Zdeněk pak začal štípat to dřevo, co jsem nařezala na cirkulárce minulý týden s přáteli, štípal a štípal, taky to rozkládal po trávě a sušil, a v dřevníku mi vyskládal překrásné, dokonale rovné dvě řady dřeva. To milý dřevník ještě neviděl, takovou precizní práci. Holt aťák i ve dřevu koná precizní dílo.

Ota a Zdeněk vytvářejí hory dřeva.

Darja vařila ten oběd, možná ještě někdo s ní, asi pomáhali s krájením a tak, to se taky omlouvám, že nevím. Já jsem na to nesáhla vůbec, ale pak jsme zasedli a bylo to vynikající, taková dobrá směs řepy, čočky, brambor, veganský jídlo výborný. Andymu jsem přivezla balíček masa z Lidlu, Lucka mu to vařila.

Rozložili jsme se k odpočinku a kávě kolem stolu, já jsem si lehla na klády. Různě hovoříme, Démon láskyplně dlachmá Silvii, fotím je u toho. Ota se mě ptá na křesťanský anarchismus, psala jsem mu totiž, že mě to začalo hodně zajímat a možná chci pozvat do Vydrů tu skupinu Prázdné trůny, kteří se tím zabývají, tak zkoumá, v jaké je to fázi. Jdu si pak zacvičit jógu do „pralesa“. Většina lidí odchází na houby, Démon se Silvii se někde zašívají.

Já jdu konečně pracovat, vyškrabuju spáry v chodbě. Přichází pak taky Honza. Škrábeme a občas si povídáme. Sousedka chystá před statkem tzv. zpívání, to je akce týden před svatbou, s hudbou a pitím, rozjíždí se to tam celé odpoledne, účastní se toho většina lidí ze vsi, tak si povídáme o svatbách a já vysvětluju, že mě tyhle společenské akce nebaví, nepřipadá mi to moc jako zábava, hlavně je to hrozně dlouhý, a radši pracuju, to je holt moje pojetí zábavy. Vyškrábali jsme skoro všechno, je z toho hromada suti a prachu. Kluci taky průběžně ty hory suti a omítky odváželi, všechno vyvezli. Přichází Démon, taky škrábe a pak lezeme na půdu sházet pár křápů, které jsou navalené na klenbě koupelny, což mě rozčiluje. Sházeli jsme hromadu starých dřevěných pelestí, Honza to dole přebíral a odnášel k ohništi. Dvě krásné vyřezávané pelesti jsem si schovala na případné pozdější použití. Potahovali jsme tam taky těžkou železnou postel, ale nepodařilo se nám ji spustit dolů. Honza musel totiž odjet už, Démon ho veze na vlak.

Jakub začal zametat chodbu a zápraží, tak jsem se k němu přidala a v návalu akce jsme vyvezli celou hromadu odporné suti ze zápraží, povozila jsem si taky konečně pár plně naložených koleček, to mi vždy udělá dobře. Přebírali jsme cihly a vystavěli z toho úhlednou hromádku. Výprava houbová (byli na ní Ota, Darja, Zdeněk – to byl vedoucí výpravy, neb je velký mykolog, Jakub se taky k nim přidal) přinesla množství hub. Ale Ota shledal, že místo, kde ještě minulý rok rostla spousta václavek, je sežráno kůrovcem. [Nicméně v pozdním podzimu jsem shledala, že se václavky houfně přestěhovaly do mé předzahrádky! To teda měly dobrý nápad.] Tak houby očistili, Zdeněk si vzal atlas a ještě nad tím bádá.

Rozděláváme oheň. Petřina (= sousedky) oslava je v plném proudu, mají tam i stan a stále tam zní hudba, tak to občas komentujeme a máme takovou zábavní kulisu. Silvie zjevně zná většinu těch písní. Démon vypráví zkazky o svém „tatovi“, kterak on stále jí maso a špek a přitom je zdrav. K večeri se opékají špeky. Pak různé hovory, ale zase to nemám všechno zapsané. Bavili jsme se o nových médiích, konkrétně youtuberech, jak to dnešní děti bere, Anička nechápala, co na tom vidí, obhajovala jsem to, protože vidím smysl těchto jevů na příkladu dětí mé sestry. Jakub vymýšlí možnosti financování statku, navrhuje knížete Schwarzenberga, tak důkladně vysvětluju, že bych musela lézt kanálem, kdybych ho někdy žádala o peníze. Už jednou tátovi peníze na opravu dával, on je však ihned propil; kromě toho mu kníže zajistil na 8 let byt v Praze. Různé hovory se vedou, Jakub se baví hlavně s Otou, vypravuje mu, jak skončil spolupráci s Helenou, ale že se rozešli v dobrém a každý bude na filmu o Bondym pracovat podle svého uvážení. Taky o podstatě vědomí tam vedou hovory. Chvilku se bavíme o básních, Darja taky. S Aničkou zase o mém projektantovi (kterého stále velmi chválím) a o potyčce s úřady při stavění.

Lucie šla spát dřív. Démon a Silvie taky pak nějak po dvanáctý, já jsem odcházela kolem jedné a zrovna se začaly rozvíjet asi zajímavý hovory, ale já už na to nemám sílu. Darja mluvila o filosofii, konkrétně o fenomenologii, kterou se zabývá. Pak mi Ota řekl, že se tam probíraly asi nějaký vážný věci taky, psychologie, různý traumata a bolesti, co kdo zažil. Já zjevně vždycky přijdu o ty nejlepší hovory, ale vůbec mi to už nevádí. Nemusím u všeho být, ať taky mají lidi nějaký soukromí, nemusím všude dřepět. Oni ale šli pryč spát až nějak v 5! Zašli taky ještě na oslavu sousedčinu.

Já jsem usnula skoro hned a ve velmi příjemném rozpoložení, protože tentokrát šly zvuky ze dvou stran, zleva hudba z návsi, přede mnou hovory u ohně, takže nebylo rozumět slovům, ale byl to příjemný noční hluk, to já mám ráda vždycky, dobře se mi u takového ruchu nočních akcí usíná.

Neděle 13. září

Celý den je zase úplně ideální slunečné počasí. Vstávám v půl desátý, dnes jsem se vyspala dobře. Anička je vzhůru, sedí u stolu, ale jinak všichni spí. Snídáme a Anička říká, že šli spát až v 5 a dokonce zašli i na náves, pozdravili se s nevěstou, tak jsem byla velmi ráda, že mne takto zastoupili v těchto společenských záležitostech, které vůbec neumím absolvovat. Objevují se Démon se Sylvii, že pryč půjdou taky na mši. Nějak jim to ale déle trvá, tak jedu napřed. Farář měl stejně zpoždění. Zase se už musí nosit všude roušky, dusím se v tom. Kázání bylo tak bizarní, že se o tom těžko dá psát, je to nekomentovatelné takto veřejně. Pomodlila jsem se ale za všechny účastníky brigády. Parkuju na náměstí, jdu ještě na zmrzlinu, je krásně, Démon a Silvie se taky jdou projít po náměstí. Jedu do Kostelního pro oběd.

Vracím se kolem 12, to už jsou všichni vzhůru kromě Zdeňka. Sedíme u stolu a vykládáme. Darja s Otou a Lucií připravují oběd pro vegany, ale já netuším, co kdo přesně dělal. Je krásně a na dvoře se dobře žije. Postupně se obědvá, dnes je hodovní den. Máme řízky se salátem a vývar (z cateringu v klášteře), potom polévku z toho kotrče kadeřavého, co našli včera. Lucie povídá, že vstávala už v 6 ráno, procházela se po orosené zahradě a krajině a bylo to velmi krásné. Andy je unaven ze včerejška, tak ho pak Lucie vynesla ven na dvůr i se spacákem a vegetil si na dece s Darjou a Aničkou, jen hlavu vystrkoval zpod spacáku. Jakub zase vypráví o té spolupráci s Helenou, a jak se rozešli v dobrém a proč. A o vegetariánství se bavíme.

Bereme si s Aničkou na deku kafe a já jí ukazuju projekt na Vydří, jak je architektka, tak ji to zajímalo. Pak všem pouštím ten 3D model od Pavla Kučery. Snad se jim to líbilo. Pak se teda už balíme všichni a loučíme se. Ota odjížděl na vlak trochu dřív, jede do Broumova na nějakou filosofickou akci (tam jel taky Honza včera). Démon ho vezl. Jakub zůstává do pondělí, pomohl mi pak hodně ještě s úklidem a probírali jsme různé věci. Tahle brigáda mi připadala dost povedená, hlavně v té partě, jak jsme si sedli dohromady, snad to nebyl jen můj dojem.

25.-27. září. Brňáci s „vínem a poezií“

Jako každý rok ke konci září přijeli „studenti“ z Brna, organizátoři tzv. „večerů s vínem a poezií“. Tentokrát mi to připadalo velmi vydařené. Přijelo sice méně lidí než minule, protože několik z nich mělo jiné povinnosti, ale udělali jsme velkou hromadu práce a dokonce se začalo s opravou stodoly, což vlastně nikdo nečekal.

Účastníci: Aneta, Adam s Klarisou, Pavel, Boris, v sobotu pak ještě Anička s Vojtou.

Zleva kolem stolu: Klaris, Adam, Zbyněk (ten přijel až v sobotu), Boris, Pavel, Aneta.

Pátek 25. září

Přijíždím do Vydří nějak po šesté večer. Celý den bylo zataženo a pršelo, k večeru to naštěstí na chvíli přestalo. Rozdělala jsem oheň, aby bylo nějaké „vřelé uvítání“. Oni přijíždějí kolem sedmi asi tak, vítáme se, jdou obhlížet sednici v procesu rekonstrukce, nakolik to tedy tma dovolila, nesvítí tam ještě elektrika. Říkali, že budou všichni spát v hostiňáku, že se vejdou, oni jsou zvyklí spát porůznu společně na posteli. Ale zatím byli jen čtyři, Boris přijel pak, až když jsme už chvíli seděli u ohně.

Přivezli mi taky kytaru a darovali ji statku. To zařídila Aneta, radila jsem se s ní v létě, jakou

bych měla koupit kytaru na statek, ona ji nejen koupila, ale věnovali ji pak statku, což je krásné gesto – i kytara je krásná a má dobrý zvuk.

Zasedli jsme tedy k ohni a vedly se různé rozpravy, všechny si ale nepamatuju. Ptala jsem se jich nejdřív, co je nového. Aneta a Pavel mají titul, tak o tom mluvili. Aneta je magistra práva a Pavel vystudoval aplikovanou matematiku. Adam dělá pořád truhlářinu. Boris studuje v Praze něco o životním prostředí, ale zapoměla jsem, jak se to přesně jmenuje. Vyprávěla jsem o situaci, kterou mám teď já, že se od ledna přes týden starám o mámu, ve Staré Říši u sestry, a volno mám o víkendech. Mluvila jsem o mámině stavu, ale to nepatří do zápisu.

Adam s Pavlem rozebírali teologický témata, tak jsem se k nim na chvíli připojila. Pavel říkal například, že jemu osobně by svěcení žen nevadilo, ale není pro to opora v Bibli, Ježíš prý ženy nesvětil. Nechtěla jsem to moc hrotit, jen jsem řekla něco o církvi, jak se mi nelíbí, že spíše často zavírá brány různým lidem, než aby se snažila je otevírat. Argumenty pro svěcení žen jsem neuváděla, i když by byly. Raději jsem to vedla v co nejvíc přátelském duchu. Zmínila jsem aspoň Felixe Davidka a jeho důvody pro svěcení žen: ženy a hlavně řeholnice zavřené za komunistů ve vězení byly celé roky bez kněze, jak k tomu přijdou? Hovory byly i osobnější, byla taková pěkná přátelská a sdílná atmosféra všeobecně, Pavel se mě například ptal, jestli jsem nikdy nechtěla mít děti, tak jsem vyložila, že ne a proč. S Borisem jsem se bavila o cvičení. A taky o úmyslech se statkem jsem něco řekla. Pak se začalo něco o politice, Babišovi a důchodech, ale to už Aneta nevydržela a chtěla hrát a zpívat. Což byl dobrý nápad. Boris měl nějaké ukulele či co a další strunný nástroj se vyskytl, mandolína? Já jsem vůl a nepamatuju si ty názvy. Tak se hrálo a zpívalo, to je vždycky pěkný, jen já znám málo písniček, co znají oni. Ale všichni jsme akčně zpívali například bezvadnou věc „Ještě jsem sa neoženil, už ma žena bije“.

Trochu potíž byla v tom, že pak vlastně už pořád přšelo. Tak jsme co nejvíc rozdělali oheň, pálili jsme taky starý pelesti postelí. Na záda a hlavně na hlavu nám přšelo. Oni ale, jak jsou mladí nebo co, tak působili, že vůbec nevnímají, jak prší, a někteří to asi opravdu nevnímali. Mně je pořád zima a déšť jsem tedy dost vnímala, ale vytrvala jsem. Fakt přšelo celkem dost, nikdo nikdy za historii brigád takhle dlouho u deštivého ohně nevydržel. Spát jsem šla kousek před jednou hodinou. Oni si šli ještě povídat do sednice, ale prováděli tam různá legrační alotria, vyskočili či se vysadili na ty nové trámy v sednici a chodili po nich a po půdě. Někteří zjevně lezli taky po stěně, protože ráno byly na zdi šlápoty, z toho jsem měla legraci. Ale Adam, původce, to odstranil.

Sobota 26. září

Vstávám nějak v 9. Pavel a Boris jsou v sednici, dáváme tam stůl, aby tam byl aspoň nějaký nábytek, a věšíme šňůru na prádlo, na sušení mokrých věcí ze včerejška. Snídáme a povídáme, mám dobrou náladu a všichni snad taky. Pavel přivezl dobrou pomazánku z červené čočky.

Jdu jim zatopit do hostiňáku, ukázat, jak to funguje. Adam se připojil, pak už topil sám. Pak jedu s Borisem na nákup, pro pivo a suroviny na polévku. Vracíme se do pokoje a Pavel tam zrovna hraje na tu novou kytaru, prý nikdy před lidma nehraje, ale teď hrál a zpíval irské písně a znělo to opravdu dobře, ještě o tom pojednám později. Vždycky se taky dívím, kolik lidí, věcí a činností se vejde do toho malého hostiňáku, byli jsme tam všichni nacpaní. Moc se už těším na příští rok, kdy by se měla zprovoznit sednice, budu to skutečně zlom v dějinách statku. Tohle je pořád takový stěsnaný provizorní provoz, nejprotivnější je, jak se nádobí musí mýt v koupelně.

Práce

Pak jsme se tedy pustili do práce a udělali jsme toho skutečně dost. Aneta s Klaris se chopily natírání trámů v sednici barvou Osmo. Posouvaly si lešení a do večera stihly dát první nátěr na všechny trámy. Adam a Boris řezali dřevo. Přitáhli si k dřevníku tu moji novou cirkulárku, vozili si tam jasanový polena a řezali je. Ono to není úplně snadný řezat a štípat tak tvrdý dřevo, jako je jasan, sama jsem to taky už dělala a jednou se mi zasekla cirkulárka. Boris většinou řezal, Adam štípal jasanová polena sekerou Fiskars, ale různě se také střídali. Každopádně kolem nich vyrostla během dne obrovská hromada dřeva, představovala jsem si, že ta hromada bude stále růst, až se v ní štípající Adam ztratí. Jejich výkonnost byla opravdu podivuhodná, měla jsem z nich radost.

Já s Pavlem jsme nanosili ze Skalákovy síně půdovky (ty, co se pracně dobývaly minulý rok z půdy), abysme je očistili a připravili k použití do chodby. Pavel je matematik, tak propočítal, kolik přesně jich potřebujeme nanosit. V tento čas taky nějak přijeli Anička s Vojtou. Vítají se s ostatními, Vojta se pak myslím připojil k řezačům dřeva, Anička se mnou čistila půdovky, povídaly jsme si u toho, co je nového.

Adam a za ním cirkulárka, u špalku Boris. Vpravo Vojta, který přijel později.

Ono totiž taky nějak přšlo, ale nemám přesné zápisky. Čekali jsme dnes na Zbyňka Buriana, tesaře, který vymyslel, jak spravit stodolu. Chtěl využít přítomnosti brigádníků k nanošení dřeva, ze kterého se ve stodole udělá lešení. Přijel až odpoledne, když už nepršelo. Zastavil vzadu na zahradě s tím velkým traktorem s vlečkou a chapadlem, a měl to plně naložené dřevem a trámky. Nejdříve se ovšem s námi najedl. Aneta a Klaris uvařily oběd, rýži s kuřecím masem a zeleninou, bylo to zcela vynikající. Zasedli jsme k tomu ven ke stolu k javorům.

Začátek opravování stodoly

Posléze tedy vypukla ona stodolní akce. Řídil to všechno Zbyněk, já jsem mu to ráda přenechala, protože veškeré mé duševní i fyzické síly byly tento rok zaměřeny na rekonstrukci sednice, a kromě toho Zbyněk je tesař a postup vymyslel on. Jedině člověk, který má dost elánu a vizi dokáže rozhýbat opravu, já bych stodolu nerozhýbala.

Zbyněk s fůrou dřeva.

Zbyněk si nejdřív vybral na pomoc Pavla a dlouho pracovali sami. Dělali podpěry pro ty dlouhé trámy napříč stodolou, na kterých bude podlaha – a ta bude sloužit jako lešení. Vždycky nadzvedli trám heverem a vrazili tam sloupek. (Je vtipné to takhle napsat jednoduše, nic jednoduchýho to nebylo.) Potom Zbyněk povolal všechnen lid na nošení prken, nechali jsme práce a šli na to. Nosili jsme to zezadu z traktoru, podávali nahoru, kde byli Zbyněk s Pavlem a ti to vytahovali a pokládali na trámy, až postupně vznikala podlaha. Holky chodily po dvojicích, kluci nosili prkna na rameni jen tak, pamatuju na Borise, který si tam vyskládal myslím i 4, já jsem nosila s Aničkou po třech, taky na ramenou. Když jsme se takhle zapojili všichni, celkem brzo to bylo složeno, ale ve dvou lidech by to byla dost těžká práce. Nosily se taky ty větší sloupky. Kluci taky uklízeli ještě bordel ve stodole, aby tam vzniklo místo na lešení. Zbyněk sestrojil takové lešení, které se občas muselo posunout. To byla skutečně dřina, jednou jsem to taky držela na zádech, ale podruhé bych to už nedala.

Kluci pak až do večera nosili ještě ty těžší trámy. Docela se nadřeli, Adam a Boris vykazují neúnavnou sílu, jak jsem si všimla, Pavel udělal spoustu práce v těch výškách se Zbyněkem. Holky se vrátily k natírání trámů. Já jsem taky jistě něco dělala, neležela jsem nikde, ale nemám zápisky, tak nevím, co vlastně. Ve stodole tedy vzniklo nové patro, podlaha nahoře nad zemí, nevím jak to napsat pořádně, a to bude sloužit jako základ pro posuvné lešení. Šla jsem se tam pokochat a fotit, jedna část prken velmi pérovala, bylo to jako nějaká houpačka.

Nové dřevěné patro ve stodole. Zleva: Pavel, Zbyněk, Boris.

Oheň ve stodole a irské balady

Anička rozdělala oheň, když se začínalo stmívat. V tu chvíli ale začalo zrovna pršet. Mě to už znechutilo, tak jsem řekla, že oheň bude ve stodole, a šla to tam připravit. Anička nabrala milý oheň na lopatu a přenesla ho do stodoly. Tam jsme ho rozdmýchaly a on svítil klukům na poslední přenášení dřeva. Nanosili a vyskládali tam ty trámky. Holky uvařily polívku, tak jsme si ji dali všichni ve stodole, byla výborná. Zbyněk tam s námi chvíli zůstal, dal si taky polívku. Navrhovala jsem, že může přespat v sednici bez dveří nebo ve Skalákově síni, ale on chtěl jet. Ještě jsme chvíli plánovali, jak to uděláme s dalším postupem, budu asi muset vyhlásit brigádu na Facebooku. Zbyněk to chce mermomocí dotáhnout do fáze, kdy se sundají tašky z těch nejvíc poškozených částí. Pak se už za úplné tmy rozloučil a odjížděl na svém traktoru. Udělal na všechny dobrý dojem, několikrát o tom ještě mluvili, Zbyněk mi pak taky psal, že mu tady všichni připadali skvělí.

Sedíme tedy u ohně ve stodole, je tam teplejc a vypadá to příjemně. Byla to taková menší oslava začátku opravy stodoly. Nic moc jsme ale neprobírali, byli jsme dost unavení prací. Adam s Klaris byli nejdřív delší dobu v hostiňáku, něco tam vážného probírali, a Pavel se šel projít. My jsme seděli a začalo se pak hrát a zpívat. Popíjelo se víno. Vojta občas hrál na jakýsi zvláštní nástroj, takovou divnou verzi foukací harmoniky, je to docela velký. Anička hrála na tu novou kytaru a výborně ji tak „pokřtila“. Aneta na flétnu, pak se kytara různě i půjčovala ostatním, Boris hrál na to své ukulele či mandolínu. Já jsem se moc ke zpěvu nepřidávala, měla jsem takovou tu svou neosobní náladu, kdy bych nejradši byla neviditelná, ale bylo mi dobře a líbila se mi atmosféra zahloubaného večera se sotva hořícím ohýnkem ve stodole. Adam a Klaris přišli, pamatuju si na Klaris, jak tam sedí v křesle zabořená ve tmě jen zčásti osvětlená, v jakémsi hlubokém tajemném zamyšlení.

Anička s novou kytarou a Aneta s flétnou. Oheň ve stodole. (Můj foťák potmě fotit neumí.)

Pavel se vrátil z procházky a podařilo se ho přemluvit ke hraní. Zazpíval několik písní, Adam objednával další, byl tím silně zaujat. Já taky, ale mlčela jsem, nechtělo se mi k tomu přidávat žádný moje slova, rušila bych tu krásu, nemám moc ráda svůj způsob projevu. Pavel má nějaký dar, zpívá, jako by jím něco procházelo, duch těch písní a historie lidí, kteří je po staletí zpívali, jde to skrze jeho hlas. Když to funguje tímhle způsobem, hlas nemusí být dokonalý (ale Pavel má velmi dobrý, intonaci taky výbornou), ale člověka to v hloubi duše rozechvívá. Člověk, který to zpívá, si asi nemůže uvědomit, jak působí, slyší to jen lidi kolem, on je jakoby nějakým nástrojem, skrze který jako přes „tunel“ přichází něco většího, než je jednotlivý člověk, něco z kolektivního nevědomí lidstva, a i něco, co tohle vědomí přesahuje. Je v tom nějak znát i Boží přítomnost nad celou lidskou historií.

Byla u toho taky legrace, protože Pavel se zdráhal hrát, a když spletl slova, omlouval se, načež ho Adam z legrace káznil, že si toho hned všiml (toho si právě nešlo vůbec všimnout, vždyť jsme nikdo tu píseň neznali), a ať se jde radši znova projít. Byli jsme ale unavení, nálada byla ponořena někde hluboko ve tmách stodoly a tajných zákoutích duše. A byla taky zima, mně teda už pak docela dost. Postupně jsme se rozcházeli, ovšem akční výprava se šla ještě koupat. Já samozřejmě ne, to by byla moje okamžitá smrt. Vyrázili po dvanácté hodině, Anička, Aneta, Boris, Vojta, a vykoupali se v rybníku někde směrem na Kostelní Vydří. Na obloze svítil velký měsíc dorůstající do úplňku a z rybníka vystupovaly vodní páry.

Já jsem ještě zůstala chvíli tajně ve tmě stát na dvoře u vejminky, pozorovala oblohu, a pak jsem ze stodoly, kde dohasínal oheň, uslyšela Pavla, jak začal (nejspíš už o samotě) znova hrát na kytaru a zpívat. Noc byla naprosto tichá, a ve vesnici jedna prastará stodola, ukrytá ve studené tmě jemně postříbřené měsícem, v ní samotný člověk s kytarou. Oheň skomírá a vedle něho vyvěrá pramen zpěvu, z hlubin lidských duší, z hlubiny historie, a vylévá se nahoru k překvapené noční obloze. Byla to síla; byla to modlitba. Stodola, která hostila všechny festivaly a tisíce lidí, určená ještě ráno k destrukci, tenhle den prožila své vzkříšení, a asi nestačila koukat.

Neděle 27. září

Ráno je konečně nějaké slunce a celkem to vydrželo přes den. Všichni sedí na dvoře, já odjíždím na mši do Dačic, oni říkají, že půjdou na mši až večer v Brně. Když se vracím, Adam ještě štípe dřevo, Vojta taky asi štípal, zásoby dřeva budou asi i na příští zimu, část jich taky nechám do sednice. Anička si chtěla vybrat nějaké dlaždice na balkón z těch starých, co byly kdysi na chodbě, začala to tedy s Vojtou přebírat a čistit, a nakonec vybrala i všechny dlažby na ten nový záchod a vyskládala to tam do řad. Klaris zkoumá keramické nádoby porůznu nacházené na statku. Anička našla v odpadišti vyhozenou tátovu konvici na čaj, která by z fleku mohla přijít do památníku, tak se otcí patřičně omlouvám (se zrakem obráceným k nebesům) za toto nedopatření.

Boris s Pavlem zkouší hrát a zpívat nějaké irské písně, hrají tak intenzivně, až se pod nima prolomila lavice. Ptám se Pavla, kde bere zdroje, říká, že různě na internetu. Pak se bavíme o týrání zvířat a jak je to upraveno v zákoně. Vzniklo to z té nádoby se šnečíma ulitama, co tam zůstala ještě po tátovi. Rozebírám to s Anetou, mluvíme o znacích západního trestního práva, že je celé založené na představě o svobodné lidské vůli a odpovědnosti za činy, což není samozřejmost. Aneta správně upřesňuje, že podstatný rozdíl například oproti islámu nebo východním tradicím je v rovnosti před zákonem: je jedno, jsem-li muž nebo žena, a neplatí také žádná hierarchie. Pouštíme se do vaření, tedy hlavně Klaris s Anetou, já jsem natrhala ačokči a divoký rajčata a přidali jsme to k tomu. Zase jsem k tomu udělala rýži v rýžovaru, holky k tomu vytvořily směs zeleniny a hub. Jedli jsem venku u stolu, je krásný počasí.

Anička s Vojtou odjeli dřív, vzali taky Borise. Ukázala jsem ještě všem 3D model statku. Smějeme se tomu autu, co tam projektant dal. Adam měl nápad, jak komerčně využít stodolu na pořádání svateb, prý je o to velký zájem. To by možná šlo, ale nesmělo by to rušit provoz statku. Absolutní přednost pro mě mají lidi, co tady chtějí tvořit, a pak pomáhající neziskovky. Vysvětluju svou teorii o ekonomice dávání = když nejdřív dávám, pak v hojné míře dostávám zdarma, což se mi tady celé roky výrazně osvědčuje. Bojím se, že bych to jakýmkoli komerčním zařízením pokazila. Adam a ostatní vypadají, že s mým přístupem souhlasí. Boris říká, že má chuť stavět tu kamennou zídku, co je navržena v projektu, tak ho můžu pozvat, až se to bude dělat.

Pak se teda všichni balí a já uklízím, všude tady leží nějaké předměty. Loučíme se, bylo to tentokrát hodně vydařené, aspoň takový jsem z toho měla dojem. A práce se udělala celkem obrovská hromada, vizualizovaná nejen tou hromadou dřeva, ale i začátkem opravy stodoly, což je historický krok.

Co se ještě podařilo

Koupě pozemku

Překvapivě jsem musela koupit pozemek! Kus pozemku před vraty, mezi oběma předzahrádkami, který patřil obci. Příští rok tam totiž musím nechat udělat čističku (ano, opravdu musím, probrali jsme s projektantem všechny varianty, ať se prosím nikdo nedomnívá, že mi v tomto má radit; není třeba) a nejjednodušší varianta byla pozemek koupit. Má to výhodu, že si tam můžu sázet stromy a rostliny podle libosti. Stálo to nějak kolem 20 000.

Cirkulárka

Podstatné je, že jsem koupila kolébkovou pilu na řezání dřeva, je to moderní cirkulárka s obrovským kotoučem, který je ale zakrytý plechy, takže je to zcela bezpečné. Koupila jsem typ **Scheppach HS 730**, má velký prořez, zpracuje to i tlustší kmen stromu. Stála 16 000 včetně dopravy. Část peněz jsem na to vzala z účtu sdružení, protože se na tom bude samozřejmě řezat i dřevo do hostiňáku. Pilu jsem už zkusila, je výborná, brigádníci ji taky důkladně otestovali.

Dokončení vejminky

1. července mi instalatér připojil ve vejmince vodu, dřez tam už byl pár měsíců. To je vskutku velký zlom v dějinách vejminky, celé tři roky fungování po rekonstrukci se muselo chodit pro vodu vedle do koupelny, což je dost protivný po delší době. Na chodbě a v dřevníku konečně svítí světlo. Pořád nejsou hotové detaily kolem oken, ale to časem dodělám. Teď je z vejminky útulná garsonka se vším potřebným, půjčuju ji občas přes týden zadarmo přátelům a známým. Těší mě, že tam někdo je, když tam nemůžu být já. V zimě u sporáku je tak krásně, že by se tam člověk zahnízdil.

Nákup dřeva

Nakoupila jsem taky 4,7 kubíků fošen a obrovskou hromadu smrkového dříví, kmeny, na topení. Dřevo je teď nejlevnější, jak vůbec může být, a kdo ví, jak to s ním bude příští roky. Smrkové dřevo je sice dobré jen na zatápění a na vaření, ale připadá mi, že do konce života nebudu muset smrk kupovat, kolik tam toho je.

Fošny chci v budoucnu použít na stavbu altánku a chaty v pralese. Také na strop je to pěkný materiál, i na podlahu. I ve stodole se z toho dá něco udělat.

Pět koťátek ze statku

V květnové brigádě je popsáno, jak sousedovic kočka Zuzanka (od Navrátilů) porodila v noci u ohně 5 koťátek. Dvě kočky krátkosrsté, jednoho krátkosrstého černého kocoura a dva kocoury s delší srstí a velmi chlupatým ocasem: černého a černobílého. Jejich osudy byly dobrodružné a starost o jejich živobytí mě provázela větší část roku. Musela jsem především zajistit, aby je někdo krmil, protože na statku mohu teď být jenom o víkendech.

Díky tedy patří všem, kdo se o koťátka starali. Byla to hodně Tereška od sousedů a její bratr, a potom různí lidé, kteří bydleli v létě ve vejmince a jejichž hlavním úkolem bylo koťátka krmit. Díky patří hlavně Ivance Beranové a manželům Cicálkovým. Vše je zapsáno v přehledu využití hostinského pokoje. Jídlo jsem kupovala a jezdila jsem kočičárny kontrolovat i v týdnu. Nejdřív jsem měla koťata v koupelně, potom jsme je s Ivankou přestěhovaly do chodby a nakonec žily v dřevníku, odkud se také v červenci předčasně rozcházeli do nových domovů.

Měla jsem je velmi ráda a užila jsem si s nimi spoustu radosti a čiré kočko-lidské lásky. V deníku mám spoustu zápisů, jak jsem je viděla vyrůstat, poprvé jíst, kadit na kočičí záchod, jak ztratily matku, to bylo velmi smutné. Zuzanka se ztratila na začátku července, když jim bylo 8 týdnů a sotva se naučily jíst pevnou stravu. Natáčela jsem je také na video a fotila. Asi vás to šťve, ale číst to nemusíte, já tady ale chci mít zápis ze třech koťátkovsky nejdramatičtějších dnů, kdy ztratily matku a musela jsem je odnést a najít všem nový domov.

2. července

V tenhle moment si mě Frodo vybral jako náhradní matku – a já už předtím jeho.

Přijíždím do Vydří, svítí slunce. Koťátka se vyhřívají na tom stole venkovním a hned se běží najíst, Zuzanka nikde. Chodí za mnou jako stádo, je to hrozně srandovní, ale taky nebezpečný. Chtěla jsem jít s odpadky a oni hned za mnou před vrata, Frodo vždycky první, Šedivce se nikdy nechce. Musela jsem je zavřít do dřevníku.

(...) Pustila jsem si do vejminky koťátka, neskutečně řádí na posteli, musím na ně koukat furt. Pak si teda připravuju tu přednášku, ale jen kousek, koťátkové stádo mě okupuje velmi mile. V jednu chvíli došlo ke zvláštní situaci s Frodem. Začal se na mě upřeně dívat, přišel unavený

lehnout si mi na nohy a dlouze mě pozoroval. Jako by si až teď pořádně všiml, kde mám oči a kdo jsem. Pak stále přicházel až k očím, čuchal mi k nosu, předl, chtěl ze mě pít, muchloval mě a hlavně mi dlouho, dlouho koukal do očí, svýma jasnýma, inteligentníma očičkama, až mě to dojímalo. Bylo to zvláštní, intenzivní, až mě to zaskočilo, že zrovna ten kocourek, kterýho jsem si vybrala, si mě takhle najednou všiml.

A teď mě už na posteli obalili všichni, jsou unavení po tom řádění, Frodo je těsně u mě u boku, ostatní mi polehali kolem nohou, zčásti mají hlavu na mých nohách. Blbě se mi leží, polosedím u toho, ale nechci je rušit. (...)

3. července

(...) Večer jdu psát na zápraží deník. Ale koťátka nemají matku, hned na mě začali všichni lézt. Frodo je nejakčnejší, vždycky jde všude první, a teď usnul na stole na mé tašce. Ostatní po mě začali lézt, nejdřív na mně ležel delší dobu Sirius (to je ten černej chlupatej, co přijde Marty dětem, Anička ho pojmenovala). Pak ale všichni začali náruživě hledat mlíko, zkoušeli mi cucat pod krkem, nos, někteří kousali do prstů. Bylo to až žalostný. Tlačili se na mě, předli (už to umí všichni), hledali a hledali, chudinky. Musela jsem nechat psaní, abych je aspoň trochu ukonejšila. Pak na mně spali a mezitím se stmívalo, blikala tam jedna hvězda nad zdí, zazpívala jsem si potichu písničku „Když se večer stmívá“ a přemýšlela, jestli ta moje změna nálady nesouvisí skutečně hlavně s máminým stavem. Žádný smutek ale nebyl, jen ta prázdnota, bez nějakých špatných emocí, klid, koťátka hřály po těle.

A takhle to tehdy vypadalo. Zleva: Žouželík, Šedivka, s bílou hlavičkou Frodo, vpravo Sirius a vzadu kouká ucho černé Žížalky.

4. července

(...) U venkovního stolu pak pracuju na zanášení korektur, skoro nic nemám zaneseno. Je krásně, to je ráj takhle. Koťátka dovádí, lezou hrozně srandovně na ořech a ještě přitom na kmeni bojují. Snažím se spojit s Evou Kuncovou, jestli si kotě odveze dřív, ale nedaří se mi to. Koťátka jsou pak zmožené, naskládaly se všechny na mě, a zase hledaly žalostně mlíko, zkoušely se sát navzájem, je to skutečně bída. Úplně fyzicky cítím ten jejich stres. To je naprosto nenahraditelný, když z chlupatý matky teče mlíko! To musí bejt úplná slast, ale oni to chudinky ztratily. Všichni usnuli na mě, čímž mě přikovali k lavičce a nutí mě pořád pracovat a pracovat, ačkoli mě zanášení korektur vždycky hodně vyčerpává.

Ve ¾ na 5 jsem se konečně rozhodla, že koťátka odnesu. Loučila jsem se s nima už předtím. Všichni leželi ve vedru natažení na lavičce, nic netušili. Šedivku a Žížalku jsem dala do přepravky, ostatní si toho ani nevšimli a ty dvě chudinky ubohý ani nemňoukly, protože mi naprosto věří. Odesla jsem je k sousedům. Otevřela mi Terežka. A vyšlo najevo, že je ani oni

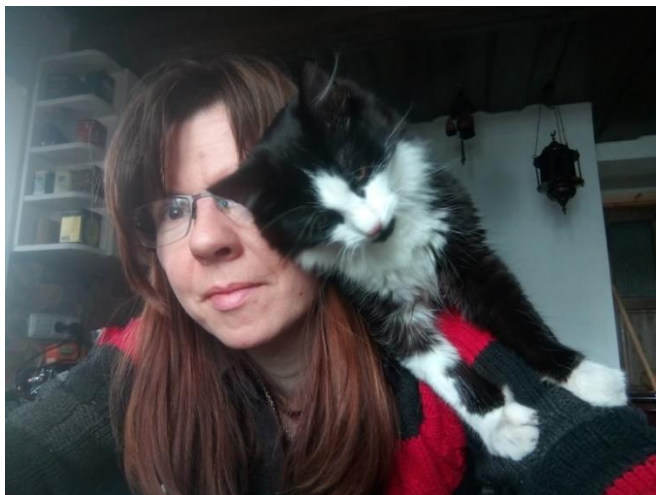
nechtějí. Vysvětlila jsem jí totiž, že na statku být nemůžou, řemeslníci by je zranili při práci. A že budu teda shánět někoho, kdo by si je vzal, nebo je dám do útulku. Dala jsem koťátka zatím do kotelny, jak řekla Tereška. [Nic jiného nezbyvalo, k nám do Staré Říše jsem už vezla tři kocoury, nemohla jsem přivést všech pět.] Šedivka vrčela. Připadlo mi, že je zabíjím. Ale řemeslníci by je opravdu pošlapali. Po návratu na dvůr jsem se rozbečela. Ta změna a šok, co teď musí zažívat...

(...) Ve vejmince cvičím, Frodo přišel za mnou, má spleen, nejdřív po mně při cvičení leze, pak na mně spí. V půl osmý konečně vyjždím i se třemi kocoury v přepravce do Staré Říše. Byli cestou celkem hodní, ani moc nemňákali. Doma se hned vyrojily Martiny děti a nadšeně se jimi zaobíraly, velmi nadšeně, zařídili jsme jim pelíšky a všechno vzadu na chodbě. Děti je pak vzaly ven. Líčila jsem jim zážitky a dala taky na Facebook inzerát s koťátky. Bára se o koťátka starala nejdýl, seděla s něma vzadu na chodbě dlouho, přišly na ni spát.

(konec deníkového zápisu)

Jak to dopadlo?

Nakonec se podařilo najít majitele pro všech pět koťátek, i když to byl boj. Frodo zůstal se mnou, Sirius zůstal v sestřině rodině, Žouželíka si vzala Zuzka ze Staré Říše, kamarádka mých neterí, a Žížalku a Šedivku jsem v červenci odvezla autem do Dobříše za Martinou Lukáškovou (moje první cesta autem tak daleko, trvalo mi to skoro pět hodin... jela jsem spíše po „necestách“ než cestách), a pak se jich v Praze ujala Ruth Weinigerová a našla jim nové majitele. Díky Ruth! Příběh každého koťátka by vydal na knihu, ale na to tady není místo.

F. a F. ve vejmince.

Díky tomu, že mi Zuzanka jednoho jarního večera skočila po příjezdu na rameno a tím mi oznámila: statek je můj domov a budu tady rodit, jsem nakonec získala tohohle miláčka, kocourka Froda, ke kterému jsem přilnula dosti silným poutem, a on snad ke mně taky. Jezdí se mnou o víkendech na statek, spí v posteli, asistuje u každé práce a jde i vedle nohy na procházku jako pejsek. Dělam si kvůli němu kurz felinoterapie (terapie kočkou), napadlo mě, že by Frodík mohl rozdávat radost i někomu jinému než jenom mně a sestry rodině.

Kulturní akce a média

Video z opravy fasády

Na začátku dubna mě hodně chytlo střihání videa a během několika večerů (až nocí) jsem se naučila amatérsky stříhat v programu Da Vinci Resolve. Vyrobila jsem si pro radost krátký dokument o opravě štitové fasády konopnou omítkou v roce 2018. Ty měsíce, kdy jsem dělala na fasádě, mi připadaly jako jedny z nejlepších, co jsem zažila. Také přijelo dost lidí na

pomoc, a Jakub Fišer natočil hodně záběrů. Ty jsem v dubnu sestříhala a udělala komentář. Video je myšleno také jako poděkování všem, kdo se opravy fasády účastnili.

Podívejte se na to na YouTube, jmenuje se to „**Oprava fasády statku, Prostřední Vydří 2018**“, adresa: <https://www.youtube.com/watch?v=Nbj70nBAimA>

Březen: Vysílání 3. dílu seriálu Putování s párou

Statek se objevil v jednom dílu seriálu České televize *Putování s párou – poeticko-cestovatelský dokument*. Ve třetím dílu jel historický vlak trasu Dačice–Telč–Slavonice, zastavovali se na různých zajímavých místech, jedním z nich byl právě statek. Díl měl premiéru 5. března a je pořád k vidění na webu ČT.

Při natáčení jsem byla moc ráda, že zrovna nějakí hosté nechali zavřeno v hlavní budově, takže jsme nemohli do roztřískané sednice s jámou – nic jiného většinu lidí z médií nezajímá – a museli jsme do vejminky. Tím pádem se mě také museli zeptat na současnost statku, nejen na historii s Jirousem. Ten Pepa Polášek, který seriálem provází, je ale docela milý. Chtěla jsem od nich získat nepoužité materiály z natáčení, několikrát jsem jim volala i psala, naprosto žádnou odezvu to nemělo, tak se na ně vykašlu.

Díl je k vidění na našem webu www.magoruv-statek.cz, kde je odkaz na stránky České televize:

<https://www.ceskatelevize.cz/porady/12664259752-putovani-s-parou/318291310250006-krajinou-ceske-kanady/>

Květen: Statek v pořadu o Petrkově na ArtZóně

Vysílání 26. 5. ČT art, ArtZóna. Statek se objeví v čase 1 minuta, 30 sekund.

Lze vidět zde

<https://www.ceskatelevize.cz/porady/12072033166-artzona/320294340010007-artzona-special/video/769978>

Možná někteří z vás sledovali debatu o osudu Reynkova domu v Petrkově, vznikla také petice, nakonec to koupil stát a snad tam bude nějaké literární centrum (i když okolnosti koupě jsou trochu divné, ale soudit to nebudu, moc o tom nevím). V pořadu ArtZóna ČT vysílali 26. května debatu o Petrkově a odkazovali na několik míst, kde se po smrti slavného literáta podařilo vybudovat nějaké zázemí pro veřejnost. Bylo mi ctí, že jako jedno z míst zvolili statek ve Vydří.

Toto je oficiální text k pořadu

„Ve fenoménu se zaměříme na aktuální kauzu Petrkova, místa bytostně spjatého s básníkem a grafikem Bohuslavem Reynkem. Podobně jako řadě jiných ateliérů nebo domů, ve kterých umělci strávili část života, i nad ním visí otázka budoucího využití. Kdo je zodpovědný za kulturní dědictví ve chvíli, kdy autor nezanechá závět' a rodina nemá finanční prostředky na udržení budovy v žádoucím stavu? Podíváme se do budov, která fungují jako muzea, památníky nebo galerie, a také do statku Ivana Jirouse, který svojí tvůrčí atmosférou láká další umělce jako prostor k tvorbě. V jakém prostředí se nejlépe tvoří spisovatelům, malířům, umělcům a jak podstatný je pro jejich tvorbu prostor, který si pro tvorbu vybrali? Mají umělecké ateliéry anebo i rodné domy umělců specifický genius loci? Do studia jsme pozvali

Lucii Tučkovou, autorku knížky Petrkov 13 o životě Suzanne Renaud, a Rostislava Koryčánka, historika umění a kurátora.“

Natáčení a výsledek

Výsledek mě potěšil, protože záběry z ostatních domů a muzeí ukazují naleštěné muzejní prostory a žádné lidi tam, pak se přichází ke mně na statek, kde zrovna visí prádlo, chodí tam kočka (Zuzanka) a já na půdě ukazuju tátovu sbírku labutí. Jsou tam krásné záběry ze zrekonstruované vejminky a jedinečný záběr na vykopanou sednici s omláčenými zdmi a stropem – což už nikdo nikdy neuvidí. Já tam vypadám trochu jako nějaký vychrtlý gangster v černé (i s černou rouškou), žádná „dáma z muzea“. No, potěšili mě.

Natáčení na půdě bylo skutečně vtipné a je to snad i vidět z výsledku. Musela jsem mít roušku, tím pádem jsem si sundala brýle, aby se mi nemlžily, a začala jsem se přehrabovat v krabicích, kde mám uloženou sbírku tátových labutí. Jak jsem na to neviděla, sáhla jsem do myšího hnízda v jedné z labutí, prohrabávala se v něm, potom jsem se smíchem vytáhla také rozežraný tátův svetr a komentovala to: „On žil takovým způsobem, že všechno, co po něm zůstalo, je v tomhle stavu.“

Ale ten kontrast mezi dokonale vyleštěnými exponáty v předchozích domech a najednou na půdě poházená hromada věcí do nějakého budoucího památníku – ten se mi líbil. V domě totiž hlavně musí být nějaký život, a to je s myšima, prádlem i kočkama celkem dobře možné, ale v muzeu, kde jsou „svaté exponáty“, se žít nedá (nic proti muzeím, mám je ráda, ale tady žádné nebude).

Snímek obrazovky z pořadu, ukazují tátův svetr vylovený z myšího hnízda. Pro lidi, kteří se děsí, že ničím svaté Magorovy věci, tak 1) on ničil své věci i majetek ještě mnohem hůř, 2) svetr je celkem v cajku, bude se v památníku vyjímat. Pěkných křápků po tátovi mám schováno tolik, že ani nebudou kam dát.

Červen: Výstava Nejedna Rodina v 8smičce v Humpolci

Humpolský kulturní prostor 8smička připravil skvělou výstavu s názvem Nejedna rodina: Jirousovi, Padrtovi, Ságlovi. K vidění v Humpolci až do 25. dubna.

Ke konci června mi psala jedna z kurátorek, Marcela Straková, jestli by mohli přijet na statek udělat pár fotek tátovy sbírky labutí. Sami si je snesli z půdy, očistili a zase krásně zabalili,

takže sbírce se dostalo nečekané péče. Poseděli jsme taky u stolu a povídali. Fotografka dlouho fotila, instalovala si tam ty labutě na lavičku. Účastnila se toho i koťátka. Jak svítlo slunce, začaly se tam radostně šmrdolit a užívat si.

Nejedna rodina Jirousovi, Padrtovi, Ságlovi 10.10. – 25.04.21

Kurátorky: Lenka Dolanová, Marianna Placáková, Marika Svobodová

Vystavující: Ivan Martin Jirous, Juliana Jirousová, Věra Jirousová, Jiří Padrta, Ludmila Padrtová, Jan Ságla, Zorka Ságlová / Architektky výstavy: Schwestern – Monika Cihlářová, Iveta Čermáková

Fotografka Jana Šašková pořídila nádherné záběry labutí na dvoře. Jednu z fotek jsem dala jako úvodní do Výroční zprávy. Další je v katalogu výstavy, který – jakožto celou výstavu – doporučuji všem zájemcům, je to precizně a objektivně zpracované. Výstava samotná je jedinečná, co se týká nových informací a především ukázání skrytých souvislostí mezi autory. Vznikla tam také pozoruhodná mapa vztahů mezi všemi účastníky. Vymýšlíme s kurátory, v jaké podobě ji po skončení výstavy přenést na statek.

A tady ještě oficiální text k výstavě

„Výstava propojuje výtvarné, teoretické a básnické dílo sedmi osobností „jedné rodiny“, jejíž kořeny sahají částečně na Českomoravskou vrchovinu, ale také do jižních Čech. Soustředí se zejména na období od poloviny 50. do konce 70. let minulého století, kdy se zúčastnění nejintenzivněji setkávali a navzájem se inspirovali. Propojení mezi jednotlivými členy rodiny jsou vícevrstevnatá a často i překvapivá. Výstava je pojata jako síť souvislostí, umožňuje návštěvníkům postupovat od klíčových vizuálních a zvukových bodů do větší hloubky. Nabízí setkání s autorskou tvorbou od poezie, hudebních nahrávek, přes fotografie a abstraktní malbu až k prezentaci archivních materiálů.“

Všechno můžete najít na webu
<https://8smicka.com/vystavy/nejedna-rodina/>

Říjen: natáčení filmu

Pavel Šebesta natáčel na statku další záběry z amatérského filmu Můj otec zvíře. Film je o farářovi, který za války ukrýval Židy. Byla jsem zrovna ve vejmince a občas jsem viděla, jak se natáčí nějaká scéna, což mě bavilo. Jednu chvíli se například všichni „židé“ ocitli v mém dřevníku namačkaní na sebe. Můj kocour Frodo se připojil hned ráno k filmařům a strávil s nima celý den, dali mu i oběd (párek, to samé, co měli herci). Dostal se i do několika záběrů – o to mu nejspíš šlo, bídákovi, chce být mediální hvězdou.

Kdy se film bude promítat, nevím. Je to opravdu amatérský film, dělaný na koleně a s mnoha neherci, ale to téma se mi líbí, a když potřebují zdarma prostory k natáčení a nic nikde nepoškodí, není důvod jim statek nepůjčit.

Skupinka Židů na útěku na dvoře statku

Dýňoviny

Příběh mé dýně hokaido ze statku, zapsaný v takzvaných „Dýňovinách“, tedy malém sešítu, který vydala Městská knihovna Nymburk minulý rok, měl ještě pěknou, až dojemnou dohru. Děti a jejich vedoucí ze skupiny Kvítka z rodinného klubu Klíček ve Staré Boleslavi zasadili dýňová semínka ze sáčku, pěstovali dýně na záhoně, vzali si je několikrát jako téma výtvarných prací, a nakonec z nich uvařili polévku. Ale ne pro sebe. Při akci „Polévka pro Terezu“ pomohli s dýňovou polévkou vybrat peníze na pomoc Terezce, která trpí nemocí zvanou AVM (arteriovenózní malformace přírodních cév mozku).

Skupinu vede, spolu s dalšími, Kateřina Přeučilová, která mi také napsala email s odkazem na ilustrované pokračování dýňového příběhu – jejich dýně se jmenovaly Jindřišky – ze kterého jsem si stáhla fotku: Děti z Kvítka stojí kolem záhonu, pozorují rostoucí Jindřišku a dělají si zápisky.

Využití hostinského pokoje

V hostinském pokoji bylo tenhle rok celkem živo. V březnu byl provoz sice přerušen karanténou, ale pak od května až do podzimu tam střídavě žili řemeslníci pracující na sednici, ale většinou jen v týdnu, o víkendech bylo volno pro hosty. V létě jsem musela některé lidi také odmítnout, protože v chodbě u hostiňáku padala klenba, kterou jsem pak nechala strhnout. Půjčovala jsem na tvůrčí pobyty také vejminku, ale jen přátelům.

Tito lidé během roku (kromě řemeslníků a brigádníků, o kterých píšu v samostatném článku) na statku pobývali, tvořili a pracovali. Je možné, že jsem na někoho zapoměla, v tom případě se omlouvám, v deníku se mi to těžko hledá a do kroniky se hodně lidí nezapíše. Schválně jsem nezapsala příchod jedné party, bylo jich hodně a přišli v dobách zákazu shromažďování, tak o nich napíšu někdy jindy, protože to bylo docela pěkné.

Únor: Jana a Aleš

Moje dlouholetá kamarádka Jana Bauerová (napsaly jsme spolu knihu *Mága*) přijela s přítelem a pomohli mi vyklidit tzv. Skalákovu síň, aby se tam mohl vynosit nábytek ze sednice. Tím jsme učinili první krok k rekonstrukci sednice. Odnosili jsme taky hromadu těch balíků konopné izolace do Skalákovy síně, byly vyskládaný v sednici.

Také jsme řezali dřevo. Navozili jsme dřevo ze stodoly, naskládali to do kozy oregon, na které to řežu (je to důmyslná věc) a já jsem si nařezala jednu kozu, další se mi už nechtělo, přece jen to není nejjednodušší. Ale vždycky mě to potěší a rozproudí energii, když si takhle zařežu. Koupila jsem si na to i tzv. protipořezové kalhoty, tak s tím byla taky všeliká legrace.

1.–3. května: Eva a Radek

Na tento víkend byli do Vydří ohlášení manželé Kuncovi. Eva je porodní asistentka a výtvarnice, Radek je doktor, gerontolog. Byli tady poprvé v červenci 2019, to jsme se vůbec neznali. Já s Evou jsme si ale nějak padly do oka a ona i Radek se chtěli tenhle rok vrátit a pomoci mi s nějakou prací. Děti jim hlídají prarodiče, takže si přijeli užít svobody, venkova a práce na statku.

Zapsala jsem si návštěvu podrobně do deníku, sem dám jenom zápis ze soboty, který končí „odhalením výklenku“ v sednici, protože takto byl Evou objeven výklenek na Magorovy spisy. Byl to krásný víkend a udělali jsme hodně práce.

Sobota 2. května

Tohle byl dlouhý a pěkný den, slunce svítilo celkem celou dobu, jen s občasnou přeháňkou, Radek to vždy sledoval na meteoradaru a hlásal nám, jak dlouho bude trvat déšť. Vstáváme kousek po deváté, oheň ještě doutná, Eva ho hned rozdělává znova. Hořel tady pak pořád až do neděle večer. Snídáme kolem ohně.

Eva jde škrábat spáry, nacházíme různé nástroje. Já ještě řeším různé drobnosti kolem statku, pak se připojuju k Evě. Škrábeme levou zeď, ona přední část, já zadní. Evu napadlo, že by to šlo dobře drátěným kartáčem, tak jedeme hned dopoledne do Dačic. Vracíme basy od piva. Prší zrovna a mně se pod rouškou nesnesitelně zamhluje brýle. Železářství je ale už zavřené, tak kupujeme v Prioru aspoň rejžáky na tyči. To se ukazuje jako dobrý na šmejkání po zdi. Přemýšlela jsem hodně nad tím stropem, co s tím, nejméně 8 trámů se bude muset vyměnit, mají uhnílé konce. A ostatní se musí očistit, to zabere příšerný množství času, týdnů či měsíců, s brigádníkama.

Páteční oheň. Eva se Zuzankou na rameni a Radek.

Evu nakonec napadlo, co kdyby se trámy otočily? Šly jsme se podívat na půdu, kde je vidět krásná hladká horní strana trámů. Nejdřív jsme z toho nápadu byly nadšený. Napsala jsem to hned Kučerovi, i že je celý strop zavěšený na těch železech a že se mi to vůbec nelíbí. On potvrdil mé obavy: to zavěšení je nebezpečné, trámy drží čistě na tom, na zdi jsou jen jejich konce, které mohou být poškozené mnohem víc, než je vidět. Celé to zavěšení je podezřelé, proč to tak vůbec předkové dělali, možná měli už poškozené trámy. Takže navrhuje to celé shodit a dát strop nový. Toho jsem se chtěla uchránit samozřejmě, ale asi se nedá nic dělat.

K obědu vařím těstoviny s omáčkou, taky pojídáme Kuncových zásoby. Jíme u ohně. Radek se tady učí celou dobu na poslední atestaci z gerontologie. U ohně má skripta a občas přijde za náma, nebo my za ním. Taky jsem natočila pár záběrů ze sednice do toho videa. Delší dobu s Evou škrábeme a povídáme si o všem možným. U té práce se toho nejvíc probere. Vztahy jsme probraly, já jsem řekla Evě něco, co jen tak někomu neříkám. O těch máminých dopisech, které Eva celé přečetla, pořád na to vzpomíná a cituje z toho různé legrace z mého dětství. O jejím kreslení jsme mluvily, jak s tím začala. O mém psaní a vůbec o umění, jak funguje. Líbí se mi, jaký mají Eva a Radek vztah, jsou k sobě velmi pozorní, jeden druhého pořád vnímá a snaží se ho potěšit.

Povídáme si u ohně u svačiny, slíbila jsem Evě, že ji naučím jednu meditaci z jógy, kterou dělám skoro každý den a hodně mi pomáhá zvládat péči o mámu a vůbec všechno možný. Tak jsme uchopily dva koberečky a šly si sednout do budoucí „romantické ruiny“, kde mám v troskách a kopřivách takové místo, kam až do pozdního večera svítí slunce a je to chráněné těmi rozpadlými zdmi. Vysvětlila jsem Evě, jak se správně sedí, dýchá, co se u toho dělá a pak jsme 12 minut meditovaly. Radek se učil vzadu na zahradě gerontologii, pak se vracel a později říkal, že slyšel nějaké divné mumlavé zvuky, ale nevěděl, odkud to přichází. Vysvětlila jsem jim pak taky, jak to na mě působí a že u téhle meditace zrovna (kirtan krija) jsou prokázány účinky na zpomalování stařecké demence a další.

Sázím odpoledne ten chudák eleuterokok, co mi přišel tak dodělaný ze zahradnictví. Vybrala

jsem mu místo před sousedovým štítem. Kopu jámu a našla jsem tam nějaký divný ložisko bílého materiálu, tak musím kopat o kus dál. Eva se jede podívat na hrob Jirousův, pak přijíždí rozrušená, že v básni na náhrobním kameni je chyba, ale vysvětlila jsem, že není. To by táta v hrobě rotoval, ech, kdybysme mu tam nechali chybu. Radek šel běhat, ukazuju mu cestu k Zadnímu Vydrří. Vycházím na zahradu a vidím, že mi přivezli dřevo, kamion smrkovýho dřeva, obrovský kmeny tam jsou.

Jedu si tam pro kompost, ale kompost je dřevem zahrazen, vracím se pro kýbl, potkávám Evu, tak jdeme dozadu spolu. Ukazuju jí dřevo, vylezly jsme nahoru, slunce se pomalu chýlilo k západu a tak jsme tam seděly v podvečer a povídaly si, vedle pole se zeleným osením a výhledem do široké krajiny. Obklopeny mladou zelení stromů a zpíváním ptáků ze všech houštin. Eva říkala, jak se jí ve Vydrří líbí, jak je ráda, že se dostala z Plzně a může si odpočnout od všech povinností doma, a že je tady opravdu nějaká zvláštní atmosféra. Shodly jsme se potom, že to na nás působí jako vlídná zelená náruč, která člověka zabalí a napájí životní silou. Mluví o tom, jak těžko snáším, že tady nemůžu přes týden být, a co by se s tím dalo dělat. Ležíme nahoře na těch kmenech. Eva se ptá, jestli mi někdy nechybí v té mé samotě, že to nemůžu s nikým sdílet. Říkám, že mi to nechybí, protože všechnu realitu používám jako materiál pro psaní. A že nikdy se atmosféra úplně sdílet nedá, to mi vždycky vadilo, moje představa vztahu je úplná propojenost dvou lidí a to v realitě nelze. Ale v téhle chvíli jsme právě s Evou sdílely docela dost. Byl to takový ten okamžik, když se změní plynutí času a on má tendenci se zastavit.

Slezly jsme dolů a šly nakopat kompost pro strom. Zasadily jsme ho spolu a promlouvaly k němu, aby se uchytil, protože je opravdu zuboženější. Pak škrábeme a škrábeme, až do noci. Udělaly jsme docela dost. Každá to vyškrábává nástrojem, který se nejlíp hodí, různé je střídáme, zednické kladivo, kramle, různé železné cajky, rejžák.

V té levé zdi to nejdřív vypadalo, že je tam zazděné okno. Eva škrábala kolem a zjistila, že je to zazděný výklenek. S vervou se do toho pustila a celý ho vyzdila. Odhalil se opravdu pěkný výklenek vzadu se starou omítkou a nahoře zachovalou klenbičkou. Řekla jsem, že to bude ten Jirousův památník, tam budou totiž tátovy spisy! Evu taky napadla bezvadná věc, že se tady udělá jakási „zed' nářků“, každý si bude moct do díry ve zdi zasunout nějaký vzkaz, něco co nemůže nikomu říct, nebo přání, nebo modlitbu. A taky ji napadlo, že se zakope do země hrnc s dobovými předměty, tátovými básněmi apod. Aby po sto letech to mohl někdo objevit. My jsme totiž samozřejmě čekaly, že tady něco už konečně odhalíme, vykopeme nebo najdeme v tom výklenku třeba, ale předkové to jaksi zanedbali. Tak je potřeba to napravit.

Eviny nápady jsem obdivovala a dělala si z ní legraci, že jí tady musím udělat pamětní desku. Nejdřív za ten nápad s obrácením trámů na stropě, i když to asi nevyjde, ale i tak jsou její další nápady hodny pamětní desky. [Bohužel hrnc s „pokladem“ se ve spádu rekonstrukce nějak zakopat nestihlo.]

Eva teda odkryla celej ten výklenek, už byla tma, tak jsme začaly popíjet víno a daly si cigáro, seděly jsme před výklenkem a obdivovaly ho, pojmenovaly jsme tuto scénu „uctívání výklenku“, vyfotily jsme se tam i s kočkou. Od začátku je tady s náma totiž černobílá kočka

od sousedů, Zuzanka, která už už bude rodit, bříško má jak buben, žije tady s náma, Eva i Radek ji krmí, Eva si ji velmi oblíbila, neustále jsou spolu, dokonce vzala kočku na noc k sobě do postele.

Přesouváme se k ohni, pečeme buřty a různě debatujeme. Říkám jim něco o tom cvičení ještě, pak taky svoje plány s dřevníkem a účelem jeho rekonstrukce. Zase různé vzpomínky na tátu a jak to tady vedl. S Radkem rozebíráme těžkou situaci izolovaných starých lidí za časů koronaviru, Radkovi je jich líto. Bavíme se taky o průběhu demence u starých lidí, Radek vypráví o některých svých případech. Eva pořád sedí s kočkou na klíně. Pěkné posezení. Spát jdeme později, až kousek po půlnoci, Eva nejdřív, ještě tam chvilku sedím s Radkem a pak jdu taky, nějak ve ¾ na 1. Radek tam ještě chvilku seděl, ale nevím, jak dlouho.

Rekonstrukce stolu do sednice

Radek obhlížel během pobytu ten velký stůl ze sednice, přemýšleli jsme, co s ním, a Radek navrhl, že až příště přijedou, zrestauruje ho. Musí se mu vyměnit nohy a obrousit ho. Je to krásný, nejspíš dubový stůl. Radek totiž restauruje starý nábytek, ukazovali mi s Evou, jak si krásně renovovali starý kredenc.

4.-6. května: Tereza Šustková

Ve vejmince bydlela básnířka (a také členka spolku) Tereza Šustková. Napsala tam tuhle báseň, které říkám „pocta jasanu“, protože jasanu na pozemku miluju a velmi mě těší, když je vnímá taky někdo jiný.

Udělat uzlík na konci nitě,
navršíť, dokončit, dochvěť a šmik.
Už po probuzení jsem dnes cítila v dlani
těžké mosazné nůžky.
Snad jsem s nimi spala celou noc.
I moje sny byly přece tak oblé a tupé
jakoby se bránily jejich ostří.
A nemá snad život snahu být rozporuplným?
Nemá Bůh tu krásnou vlastnost,
že rád spojuje protiklady?
Tak i na statku ve Vydří,
jako svědek tolikerých živlů, běsů, výkřiků,
mystického toužení, drásavých modliteb,
roste jasan rovný jak pravítko.

Tereza mi po odjezdu napsala tak pěkný email, že jsem neodolala a vrazím z něho dva odstavce i sem (se svolením samozřejmě).

„Milá Františko,

ze statku jsem byla nadšená. Především z toho krásného pokojíčku ve vejmince, kde bylo večer tak útulno, z divoké zahrady... A chci říct, že jsem tam cítila především tvoji stopu. Necítila jsem se tam jako „v domě, kde žil Magor“, jako spíš „v domě, kde přebývá Františka“. Těším se na to, jak se bude statek ještě proměňovat a moc doufám, že jsem tam nebyla naposled. Řečeno s dávkou patosu, nechala jsem tam prostě kus srdce.

A poslední věc... Jeden z největších zážitků jsem měla, když jsem si v pondělí večer (snad to nevadí) půjčila z tvé knihovny knihu Mága a začetla se do tvého prologu. Když jsi psala o své cestě k sobě samé, mnohému jsem myslím velmi rozuměla, jiné myšlen-

ky pro mě byly objevné, podnětné. Moc mi to pomohlo uchopit některé věci v sobě samé. A vlastně mě to celkově nasměrovalo, že byl pro mě ten pobyt na statku hlavně hledáním sebe samé. Snad i proto, že jsem se tam cítila tak svobodná, uvolněná, vlídně přijatá. Mám potřebu za to poděkovat, alespoň takto.“

	Tereza nedávno vydala novou sbírku básní, velmi dobrou, udělám jí tady ráda reklamu. Nestává se příliš často, že by na statku psal skutečný básník, to je třeba podporovat, většinou sem (když už) jezdí prozaici, scénáristi, badatelé. Sbírkou Tíha vlny vydalo nakladatelství Host, 2020, koupit se dá tady: https://www.hostbrno.cz/tiha-vlny/ Chcete-li pomoci nakladatelstvím, nakupujte přímo na jejich stránkách. Velcí prodejci si strhávají vysoká procenta. Stojí za to se vždycky proklikat až k nakladateli, tím mu v dnešní době pomůžete nejvíc.
---	--

10.–16. května: Jakub, Ota, Klára

Po první květnové brigádě zůstali na statku ještě tři brigádníci, Jakub, Ota a Klára. Co dělali, nevím, otloukli ale také kousek vnější stěny na hlavní budově, vnější stranu sednice směrem do dvora. A starali se o koťátka. Jak tam nemůžu kvůli mámě přes týden být, byla jsem ráda, že koťátka nakrmí.

Z noci na 15.–16. května jsem tam přijela, protože byl víkend a to mám volno. Byli tam už jen Jakub a Ota, udělali jsme si oheň a hovořili, pěkně to bylo, ale do výroční zprávy téma nepatří. Další den jsem je odvezla na autobus.

29.–31. května: Martina

Martina Lukášková, kamarádka a spoluzakladatelka České společnosti Teilharda de Chardin přijíždí v pátek, nějak před osmou. Vítáme se, hodně jsem se na ni těšila, je pro nás teď velmi vzácný se vidět, jsem ve Staré Říši úplně uvázaná. Návštěvu mám podrobně zapsanou, ale většina z toho jsou naše soukromé plány a nápady a zájmy.

Dáváme si večeri na zápraží, Martina přivezla chleba, kterej sama pekla, a pomazánky k tomu, děsně dobrý. Ukazuju jí koťátka v koupelně vejminky. Jdeme nanosit větve na oheň a pak až do noci tam sedíme v bundách, páč je zima, a spřádáme mnohé hovory a plány.

Další den jsme dělaly mnoho věcí, tady lze uvést, že jsme shrabaly hromady pokosené trávy, účastnily se slavné bohoslužby o seslání Ducha svatého, a ten večer byl až mystický. Pro naši spolupráci to bylo hodně důležité setkání, časem se snad ukáže všechno, co plánujeme, hodně z toho souvisí se statkem ve Vydrří.

15.–21. června: Ivanka Beranová

Kamarádka Ivana Beranová bydlela na vejmince týden; jela dělat kočičí chůvu, za což jsem jí byla velmi vděčná. Vyzvedla jsem ji v Dačicích, nakoupily jsme v Lidlu a pak jsem jí všechno ukázala ve Vydrří, ke koťátkům hned našla vřelý vztah. Naštípala jsem jí dřevo, vysvětlila topení, provedla po pozemku. V půl 4 jsem zase vyjela pryč a zanechala ji tam na pospas kočičí smečce. Hodně tam četla, na procházky moc nechodila, bylo deštivo. Posílala mi z Vydrří fotky, hlavně jak kočičí banda poprvé v životě opustila dřevník a vyrazila ven. Frodo, výzkumník, šel samozřejmě první.

Jeden den jsem tam za ní přijela na návštěvu. Přemístily jsme koťátka z koupelny do chodby! Pro lidi, co tam jsou, je neúnosný nemít koupelnu, jak správně říkala Ivanka, koupelna musí bejt čistá a použitelná, ještě když v tý červený je to nebezpečný, padá tam na chodbě strop. Vyhodila jsem nábytek z chodby do dřevníku, přemístili jsme ledničku a ten koš jsme jim daly na chodbu. Taky jsme koťata společně odčervily.

O slunovratu 20. června jsem tam přijela přespat, udělaly jsme si ve stodole oheň a dlouho povídaly, ale o čem, nepovím. Ten oheň ve stodole vypadal až mysticky, pod těmi dlouhými trámy a bez elektriky. Byl to dobrý slunovrat. Šly jsme spát až nějak před třetí hodinou.

23.–24 června: manželé Cicálkovi

Pár dní (nevím přesně) pobývali ve vejmince také dlouholetí členové spolku Petr a Milena Cicálkovi, farář a farářka církve československé husitské. Petr byl jeden z prvních návštěvníků statku, když jsem v roce 2012 začínala s rekonstrukcí. Jel tehdy náhodou kolem, vešel na dvůr, dostal do ruky krompáč a už něco na dvoře kopal. Ale nezalekl se, zůstal a vracel se. S Milenou se tam teď starali o koťátka a jednou si na dvoře také udělali oheň. Také je podezřívám, že mi na klice dveří nechali tašku s přepychovými pochutinami, např. pražskou šunkou a irskou whiskey, ale nepřiznali se k tomu.

26.–28. června: Ondřej Valenta

Ondra Valenta byl na statku také už poněkolkáté. Já jsem tam tentokrát přijela na víkend, tak jsme taky něco vykonali pracovního. Uklidili jsme totiž dřevník. Hodně jsme toho dali do stodoly, okna stará, železo, kola. Krabice prázdný. Děláme kupky odpadu: plasty, papír, a všeliký shit do popelnice. Přerovnali jsme taky dřevěné brikety. Krásně jsme to uklidili, všechno má své místo, mám z toho skutečně radost. V dřevníku v podstatě nic nebylo, hromada debilních křápů, ale když se to odnese a upraví, dřevník je téměř prázdněj. Večer děláme oheň a povídáme.

3. července: Pencovi synové

Na statku přesпали synové Standy Pence, přijel s nimi Leoš Zedníček. Jen jsem s nimi krátce pohovořila, ukázala jim vejminku a koťátka. Pencovi kluci jsou inteligentní, komunikativní a pěkní. Pak odjíždějí ke Skalákovi, vraceli se až v noci a brzo ráno odjeli.

8.–16. srpna: Pavlasovi

Petr a Jana Pavlasovi a jejich čtyři děti Karolínka, Lukáš, Anna-Marie a Kuba trávili na statku dovolenou. Přespali tam jednu noc také jejich přátelé Šrámkovi. Já jsem tam za nimi přijela v týdně a dělali jsme společně oheň. Za ubytování zaplatili, za což jim patří dík; je to zcela dobrovolné.

Do kroniky udělali velký zápis o svých příhodách, tady kousek z něho cituji:

„Moc se nám tu líbí a jsme velmi vděční, Františko, za vejminku (děti sice nadšeně spí ve stanu), aronii, indiánské okurky, tvou milou přítomnost, dětské hřiště hned naproti, bohatě hvězdnaté noční nebe i za celého genia loci tohoto místa, kterého nelze analyzovat ani slovy přesně vystihnout.“

7.–8 srpna: Poutnice Martina

Srpen byl neobvykle bohatý na různé zajímavé poutnice procházející krajem. Nejdřív to byla Martina Čurdová, která mě oslovila přes email, že je na pouti a zda by mohla přespát. Říká tomu „ženská pout“, ale nic ženského na tom nevidím: jde s kamarádkama, ale každá má vlastní trasu a jde sama krajinou několik dní, někdo si trasu a noclehy zjistí předem, někdo jde jen tak a přespává, kde se namane. Potom se sejdou na určeném místě.

Bylo to zvláštní setkání, vrazím sem úryvek z deníku:

„Martina přichází, je to pěkná žena akčnějšího, velmi schopného vzhledu. Ukázala jsem jí statek a nanosily jsme si dřevo na oheň. Bylo to takový samozřejmý a spontánní. Pak jsme seděly u ohně až do půlnoci a bylo to skutečně celkem zvláštní, páč ona taky nemá rodinu a nechce ji, je jí 39 let, žije podobným způsobem života jako já, taky střídala byty atd. A taky kouří až po setmění. Hlavně ale má úplně stejné názory na LGBT lidi a církve. Chodí do kostela, ráda, ale na církev jí vadí to samé co mně. Nejzajímavější bylo, jak vyprávěla o Ukrajině, kde byla s nějakými LGBT uprchlíky. A pak o své práci, je režisérka, ale zajímá se hlavně o vyprávění příběhů v komunitě, jezdí po ČR i po světě, tam vždy zařídí, že lidi vypráví nějaký vlastní příběh, komunita vypráví a hrají si to jako vlastní divadlo. Dělá taky workshopy na komunikaci. Takže takto jsme si vylíčily, čím se zabýváme, a mně to teda hodně zaujalo, co ona dělá. Tak jsem přemýšlela, co z toho by se dalo uskutečnit ve Vydří. Taky jsme se obě shodly na tom, jak máme rády samotu, že lidi až tak nutně nepotřebujeme, ale rády s nimi občas jsme, a že nejvíc nás baví příprava té akce, jakmile to vypukne, už to trochu ztrácí tu přitažlivost, a nejhorší je zakončení. Zvláštní setkání, vskutku. Martina šla spát ve 12. Já tam dřepím až do 1.“

21.–23. srpna: Tři poutnice po stopách básníků

A pak šly krajem další poutnice, tyhle vlastně jely autem po stopách křesťanských básníků Vysočiny: Kristýna, Lenka, Maruška. Zase sem dám kousek zápisu z deníku:

Je dokonale srpen, nebe bez mráčku, po krajině zoraná pole nebo ještě strniště. Černý jeřáb je zralý, špendlíky zrajou.

Mají přijet 3 holky, co jdou po stopách Zahradníčka a dalších básníků, přijíždí až kolem osmý. Jsou sympatické, jedna je Kristýna Boháčová z nakladatelství Karolinum, kam přišla až po mém odchodu, ale znaly jsme se z korektur od Honzy. Provádím je po statku, déle stojíme vzadu u pole, ta jedna holka má velmi silné vnímání atmosféry, tak hned poznala to místo, kde pramení energie. Ukazuju jim hostiňák a vejminku, líbí se jim to a děkují. Říkám jim, že mám ještě práci, ale že můžeme zítra udělat oheň.

Jdu dělat na korektuře pro Gueer geography, sedla jsem si s tím pod špendlík za vejminku, je obsypanej zrajícíma srandovníma oškeruška, páč je to kyselý, tak jim tak říkám. Holky pak sedí delší čas venku v polotmě u stolu, jí a povídají si a mně se moc líbí ty zvuky hovoru a že se jim tady líbí. Tohle je pro mě asi ideální stav, že jsem sice na statku s něma, ale ne přímo s něma. Nikdy si takhle stranou nepřipadám sama, je v tom něco, co mi přirozeně vyhovuje nejvíc. Poskytnou zázemí a odejít stranou, když to jde. Bytostně mě to těší.

Sobota

Holky se venku smějou a pak odjíždějí na tu svoji vyjížďku za básníky. Venku zase slunce, ostré jasno, ale už mraky, a počasí je těžký jako před bouřkou.

(...) Chystám hranici na oheň a holky se zrovna vrací. Jdu se osprchovat [natírala jsem trámy] a pak děláme oheň. Vypráví mi o té své cestě, jely na hrob Zahradníčka i Demla, co tam zažily, četly texty. Ptám se jich, co dělají, a rozproudila se akční debata. S Kristýnou delší čas probíráme současnou situaci v Karolinu, ona tam totiž pracuje. Ta jedna učí hudebku, druhá dělá dizertaci o nějaké jazykovědkyni, která říká, jak slova utvářejí náš svět, to bylo dobré. O své dizertaci jim povídám, vychází najevo, že se všechny hodně zajímají o křesťanství, tak to tak pěkně kritizujeme a shodujeme se. Začíná liják, sedíme na zápraží, nohy nám moknou, ale oheň hřeje. Ptají se na moje plány se statkem, říkám, že jsem to svěřila Bohu, mají pro to velké pochopení. Ty dvě pak jdou spát a já tam jsem s Kristýnou. Nějak nejsem moc schopna odejít, ačkoli bych měla. Odcházím ve čtvrt na dvanáct a Kristýna taky.

Neděle

Jedu na kopec na mši, slunce svítí, je krásně, ale mám trochu chaoticky zataženou náladu v mozku. Slouží ten kněz, co obvykle. Zpívá se 802, lidi celkem dost zpívají, je totiž ta srpnová pouť a je plnej kostel. (...) Poslouchám na závěr překrásné postludium a vidím, že všechny tři holky jsou na mši! To je krásný vidět, že jsme všichni křesťani a sejdem se na mši, aniž bysme se na tom domlouvali.

Stojím s nima delší čas před kostelem a bavíme se o církevní hudbě. Ta jedna holka kritizovala mariánské písně, tak jsem dávala argumenty, proč je to dobrý (sjednocení lidí na základě jednoduchých, ale pravdivých emocí, to nic jinýho nedokáže, slovo to často neumí) a že je mám ráda a proč. Ale naučila jsem se už ty protiargumenty říkat tak přátelsky a klidně a se skutečným zájmem o druhou stranu (ona má velké zkušenosti s církevní hudbou, vyprávěla, jaké je to ve světě), že to bylo zajímavý pro obě strany, řekla, že o tom bude přemýšlet. Té holce se taky nelíbila mše, připadalo jí to mrtvolný (což mě tedy nepřipadá, tady na kopci v Kostelním se mi vždy líbí), tak jsme svorně, ale přátelsky kritizovaly církev. Potěšilo mě dost, že takovýhle perspektivní katoličky mi přijely na statek.

30. srpna: Pavel Nepustil a neziskovka

Jako už tradičně přijel Pavel Nepustil a pak celá ta skupina: Platforma pro komplexní přístup k užívání drog, bylo tam asi 10 dospělých a 6 dětí, před statkem měli obytné vozy. Když jsem tam jedno odpoledne na chvíličku přijela, vypadalo to tam skoro jako při festivalu, všude auta a dvůr plný lidí. Potěšilo mě to velice, takový živý nával lidstva.

Tohle je také jediná skupina, která mi tam jezdí a já se toho vůbec nijak neúčastním, jinak tam se všemi nějak spolupobývám. Oni mě ani neznají, jenom Pavel. Přenechala jsem jim samozřejmě i vejminku. A na oplátku je poprosila o odklizení části hromady suti, kterou řemeslníci vyvalili až na zahradu a bylo to nepěkné. Oni to vykonali, za což jim patří dík. Pavel mi pak napsal email, to už je také tradice:

Dobrý den, Františko,

zdravím už z Brna, myslím, že ve Vydří už nikdo není, všichni se chystali k odjezdu včera, my jsme odjížděli někdy po poledni a dvě rodiny se chystaly odjet po nás.

Chci Vám moc poděkovat, že jste nám umožnila na statku být i v této „rekonstrukční“ době. Bylo nám tam zase moc dobře, říkali jsme si, že právě to místo hrozně napomáhá tomu, jak nám spolu je, jaká úžasná atmosféra zklidnění, sdílení a čisté radosti tam vzniká. Myslím, že pro všechny účastníky se tento pobyt stává hrozně důležitým časem, kdy můžeme poodstoupit z toho každodenního stresujícího rytmu, uvolnit se a potkat s podobně smýšlejícími lidmi z celé republiky. Umožní to neje-

nom si odpočinout, ale taky se dívat na to, co děláme, novým způsobem, dozvídat se o tom, co ostatní dělají, na čem pracují a tím vznikají i velice užitečná spojení. Na podzim bude vycházet knížka, na které se podílelo pět lidí z této party – minulý rok i letos jsme část času využili k diskusím o některých pasážích té knihy, letos jsme vytvořili i návrh obálky.

V neděli jsme odklízeli suť, bohužel to trochu zkomplikoval déšť a pak i nutnost odjezdu, takže jsme bohužel neodvezli celou tu část, kterou jste ukazovala, ale většinu určitě ano.

Doufám, že najdete všechno uklizené a v dobrém stavu – tím, že jsem odjížděl dříve, tak jsem nemohl zkontrolovat ten „finální“ výsledek. Kdyby tam něco zůstalo neuklizené, tak se omlouvám a dejte mi prosím vědět, ať na to příště můžu víc dohlédnout.

(...)

Ještě jednou děkuji, Pavel Nepustil

4.–6. září: Jana s Alešem

Dám si sem zápis z deníku, protože pobyt byl celkem důležitý: poprvé se mnou jel kocour, a také jsme zprovoznili novou cirkulárku a řezali dřevo na zimu.

Večer v 7 jedu pro Janu a Aleše, jedeme do Vydří. Vzala jsem sebou poprvé Froda. Marta se mě nedávno zeptala, kdy ho začnu brát do Vydří, tak mi došlo, že už je přece čas. Děti se s ním srandovně loučily. Frodo ochotně vlezl do přepravky. Nesu ho i k Bauerům a vypouštím ho ven, než se oni sbalí. Zapomněla jsem ale rýžovar, tak se pro něj autem vracím. Frodo mě prý hledal. Jedeme tedy. Aleš sedí zase vpředu, to už je takový zvyk, prý má strach z ježdění autem nebo co, ale nevím, jak to s tím souvisí. Pouštím si nahrávku s indiánky, slunce je trochu po západu, ale krajina pěkná. Mám dobrou náladu celkem. Povídáme si, co budeme vařit a jestli máme ještě zastavovat v Lidlu, a tak různě. Jana má Frodika v přepravce na klíně, on půlku cesty něco povídá, ale pak v klidu ležel.

Ve Vydří vykládáme věci, vypouštím tu příšerku moji, hned zvědavě zkoumá, ale neustále se drží u nás. Ještě není úplně tma, tak jdeme obhlížet sednici a chodbu. Oni se ubytovávají v hostiňáku, vezou houby, které nasbírali v lese, a Aleš se hned chápe díla a začíná dělat smaženici. Jsem ráda, že tady se mnou jsou, připomíná mi to starý časy. Zjišťuju ovšem, že jsem si zapomněla tašku s jídlem, tak s Frodem přicházíme prosit o nějaký žvanec a Aleš mi pro něho dává sekanou. Jdu shánět dřevo na oheň, s Janou pak nosíme, zbyly tam ještě zbytky z té hromady dřeva. Pojedli jsme ovšem ještě v hostiňáku výtečnou smaženici. Jsou různé legrace s Frodem taky, že je Jana jeho tatínek. Jana vzpomíná na své kočky, které měla u dědy.

Oheň už tam delší čas hoří, tak k němu jdeme. Počasí krásně vyšlo. Hovoříme. Oni vypráví, co dělali v hospodě, jak to tam zařizovali pro Růmu a Jena. Já např. o postupu prací a jak se to plánuje s kolaudací, pak taky o brigádách a problémech při tom vzniknuvších. Vyprávíme Alešovi, jak to tady bylo za Mágy hrozný ve smyslu zavalenosti dvora všemi křápy. Pěkné bylo, jak Jana vyprávěla o Libře, že zpracovává nějakýho Janečka, kterej se zabíjel intenzivně těmi letci RAF, Janu to děsně zajímá a dlouho to zkoumá, takže ji teď práce baví. Mluvíme o tom, jak vnímáme čas, Jana hodně pořád žije v minulosti, trochu jí to závidím, ale ona říká, jak ji to týrá. Já zase jen v budoucnosti skoro, což taky není k životu. O jejím psaní též hovoříme, řekla mi, o čem ta kniha obecně je: Boha lze poznat v čemkoli.

Krásné to bylo s Frodem, vypadá to, že to bude opravdu cestovní kocourek. Nevzdaloval se, jen si volně zkoumal kolem, chodil za náma na klín. Dlouho jsme s Janou sledovaly, jak přišla ta černá kočka a on s ní hovořil, na velmi dlouhou dobu zcepeněli a zírali na sebe, pak se k ní

Frodo příšerně zpomaleně přibližoval, tak jsme dostaly tichej záchvat smíchu. Chtěla jsem jít spát o půlnoci, ale Jana mě přemlouvala, abych ještě nechodila. Aleš usínal. Tak jsem tam ještě do jedny seděla. Na závěr už Frodo žalostně hledal, kam by hlavu složil, nevěděl ještě, že má spát ve vejmince. Lehal si na každého z nás a skončil u Aleše, který už spal v sedě. Tak jsem pravila: „Chudinka, on už potřebuje spát,“ nebo tak něco, a Aleš si myslel, že je řeč o něm. Odešla jsem do pelechu, Frodo se mnou absolvoval všechnu koupelnu a všechno musel vidět. On mě provází jak pejsek, je to velmi pěkné, občas mi skočí za krk a neustále mě má na zřeteli. Je to zvláštní a nová věc pro mě, mít u sebe takovou bytost.

Zalehla jsem a měla nějak rozestřený vlasy po polštáři a Frodín se mi uložil do vlasů, za hlavu na polštář. Skoro za chvíli začal jemně pískat nosem, takové milé kocouří chrápání. Trochu jsem se bála, že nebudu moct usnout, ale kupodivu to nějak šlo. Vzbudila jsem se jen víckrát za noc a on pořád byl na polštáři, jen jsme různě měnili strany. Je zvláště příjemný mít kocoura za hlavou, je to uklidňující. Ráno začal dělat trochu alotria, pobíhal mi kolem hlavy a po posteli, ale podařilo se mi ho ještě uspat, on si stejně lehal pořád hlavičkou na dosah ruky, čumáčkem mě různě postrkoval, lezl mi pod spacák. Byl tak rozkošnej, s těma svýma očičkama a heboučkou přítomností a neustálou potřebou mazlení, že to bylo podivuhodné. Je to trochu něco jako partner. Nejsem zvyklá mít nikoho v posteli.

Sobota 5. září

V 9 vstávám a jedu na nákup. Aleš taky vstal a šel na houby, ale našel jen jednu obrovskou bedlu. Obhlížím tu cirkulárku, zkouším ji zvednout, ale není to úplně nejsnadnější. Ukazuju Alešovi různé zajímavosti na zahradě. Přichází Proky a cirkulárku vytahuje a přetahuje ji až k dřevníku. Zapíná ji, zkoušíme řezat, Proky vždy dbá na to, abych si to vyzkoušela a všechno to pochopila; vše chápu.

Sedím chvíli pod ořechem a slastně si korektořím *Chválu stínu*. Jana vstává a snídá venku. Chechtaly jsme se srandě s „tatínkem“, jak Jana říkala pořád Frodovi, že je jeho tatínek a něco dalšího, já jsem k tomu nějak dodala, že jakmile se objeví tatínek, je to „velké neštěstí“, navázaly jsme to na Mágu, děsně jsme se tomu chechtaly. Pak se tam objevil asi skutečný Frodův tatínek, ale jen prosvíštěl dvorem a vůbec si ho nevšímal, čímž se to potvrdilo.

Jdu zkoumat ty barvy na strop, natírám vzorky na kousky trámů a požaduju po Janě, ať se toho účastní. Ona nejdřív řekla, že na to nemá vůbec žádný názor, ale já jsem ji „donutila“ mít množství názorů, takže jsem tam tak dlouho před ní (ona se pokoušela snídat) šaškovala se vzorky, až se začala ke všemu vyjadřovat a trpělivě to snášela. A výsledek se dostavil! Vybraly jsme kupodivu odstín „modřín“, taková zvláštní světle hnědá do růžova, dlouho jsme nad tím rokovaly ještě v přítomné sednici a rozvíjely, jak ta barva působí. Ale asi to teda mám! To je důležitá věc, budu na to čučet do konce svého života.

Frodík se tam proháněl na pozemku a náhle měl chycenou velikou tlustou hnědou myš. Děsně dlouho si s ní hrál a dočista ho to rozvášnilo, fotila jsem ho a natáčela. Až jsme pak zpochybnili, že ji chytil, nejspíš ji někde našel. Je na takovej úlovek ještě moc malej, dle Jany. Posléze ji však rozvášněn svým šílenstvím začal požírat, tak jsem pověřila Janu, tatínka, aby mu ji sebrala, aby neměl posttraumatickou stresovou poruchu z toho, že jsem mu ji vzala já, jeho matka. Bylo to vtipné s ním, on se však po odebrání úlovku záhy uklidnil.

Aleš, jsa génus, začal důkladně vařit. A já s Janou jsme se věnovaly dřevu. Nakládaly jsme ho na trakač (Proky mi půjčil trakač) a vozily k pile. Posléze jsem začala řezat. Přidal se k nám Aleš a vozil dřevo. Nařezala se první várka a Aleš pravil, že jdeme jíst. Co naplat tedy. Zasedli jsme a hodovali. On umí tak dobře vařit, až je to na pováženou. Rýže se zeleninou (z

vlastní zahrádky, ačokči a divoký rajčata, plus květy lichořeřišnice) a tempeh k tomu. Říkala jsem mu, že kdyby vařil v tom bistru u Bauerů, lidi by mu to trhali z rukou. U oběda rozebíráme s Janou její knihu a vydání v Malvernu, říkám o nakladatelství Trigon, jaké tam teď mají trápení. Dívám se Janě na solární horoskop, jak se jí tam rýsuje to psací období, a že ještě dlouho neskončí. Dáváme krátkou siestu, pác oběd si to žádá, povaluju se na dece u stolu a různě hovoříme.

Jdeme na řezbu. Navozili jsme toho dost, střídavě řezu já nebo Aleš. Připadá mi, že z toho stroje mám snad větší respekt než z motorový pily, která je objektivně nebezpečnější a mnohem víc řve, tohle má pěkný zvuk a je to úplně bezpečný, ale stejně... Řezali jsme hlavně ty jasanový kmeny, asi tři roky starý, jsou bohužel teda promoklý naskrz, ale to by snad mohlo uschnout ještě. Jana mi to dlouho podávala, já jsem řezala a zasekl se mi tam jeden těžkej jasanovej kmen. Pila se úplně zastavila. Pak jsme si s Alešem všimli, že se tam vzpříčil jeden díl, Aleš to takovou menší ranou vrátil do správné polohy, já jsem ovšem propadala mírné hysterii. Začala jsem tam rvát a nadávat na ten výrobek, děsila mě totiž představa, že jsem to koupila za 15 tisíc a ono to při prvním řezání vypoví službu? Nechápala jsem, proč se to poleno zaseklo. Málem jsem začala rvát i na Aleše, ale snad jsem se ukáznila.

Zavolala jsem Prokymu, protože jsem se to bála znova spustit. Proky hned přišel a vše mi vyložil: ty jasanový polena jsou hrozně tvrdý, pro pilu je to prý jak železo. Musí se to do kolíčky vložit naprosto stabilně, aby to pevně sedělo, a řezat pomalu. Já jsem řezala moc rychle a asi to neleželo stabilně. Pak při zpětném cukru se tam vyhodil ten díl. Taký nějaká guma se tam odřela, ale tu jsme mohli vyhodit bez újmy na funkci. Prokyho výklad mě uklidnil. Pak jsem se dost styděla za ten svůj výlev, ale zpátky to už člověk nevrátí. Aleš pilu zase hned zapnul, já jsem se do toho už nehrnula, nařezal ještě ty obrovský kmeny těžký, bral to vždy ze dvou stran, a zkoušel taky vyřezat takový ozdobný kolečka, protože jasan má moc pěkný průřez. Takže jsme nařezali celkem slušnou hromadu, ale ještě to chce pokračování.

Dávám si kafe, hovoříme pod ořechem. Říkám jim o situaci doma, že jsem po tom půlroce jaksi polomrtvá a vyhřezává ze mě občas nenávist. Chtěla jsem taky nějak omluvit ten svůj výlev, ale je to prostě tak se mnou, nejspíš budu muset varovat i lidi z brigády, pác tohle se mi děje. Na závěr jdeme na procházku do polí, tedy dozadu na zahradu, Jana chce vidět geometrii. Frodo jde s náma, je jak pejsek. Hledáme lískový ořechy, ale jsou sežraný. Trochu uklízím, meu nádoby, oni se balí. Vyjíždíme nějak kousek po sedmý či co.

16.–18 října: Eva a hračky Aňaňu

Na víkend přijela znova Eva Kuncová, tentokrát sama, odpočnout si po covidu. Bydlela v hostiňáku, ale většinou jsme byly spolu. Hodně jsme si to užily, natřely jsme většinu trámů druhým nátěrem, ale hlavně jsme povídaly, lenošily, šly do krajiny na procházku s Frodem (chodí vedle nohy jak pejsek, nikdo ho to ale samozřejmě neučil; když potká zajímavý strom, vyleze na něj, sleze a zase ťapká za člověkem) a dobře jsme si žily.

Eva využila krásné počasí k nafocení dřevěných zvířátek, které vyrábí a prodává. Jsou to opravdu milé hračky, i dospělý by se s tím potěšil, děti ale ještě víc. Eva má web, tak se koukněte, je tam krásné povídání, jak hračky vznikají a proč je vyrábí. Hračky se jmenují Aňaňu a najdete je na této adrese:

<https://www.ananu.cz/>

„Aňuňáci“ na výpravě na plotě vejminky

23. září: Tereza

Tereza Šustková přijela znova na vejminek, ale nevím, jak dlouho tam byla, asi jen den, dva. Byla tam zrovna na tátovy narozeniny.

Listopad: Vojta a Jakub

Vojtěch Pícha ze skupiny Prázdné trůny přijel na statek 13. listopadu na týden pracovat na své dizertaci, půjčila jsem mu vejminku. A Jakub Fišer nezávisle na něm přijel pak o víkendu číst knihy do svého dokumentu o Bondym a byl v hostiňáku. Statek může totiž, když je prázdná vejminka, hostit dva návštěvníky (nebo dvě menší skupinky) najednou a ani se nemusejí potkat, kdyby nechtěli. Každopádně bylo pěkný, jak jsem je o víkendu přijela navštívit a dělali jsme na prvním sněhu oheň. Jakub to fotil, vznikly krásné fotky. A v sobotu jsme taky všichni sundávali tašky ze střechy, protože přijel Zbyněk a byla druhá stodolní brigáda, jak psáno výše.

Vánoce 2020

Tentokrát, vůbec poprvé, byl na statku někdo i o Vánocích (kdysi také kdosi zkoušel pobýt, ale vydržel asi jen jednu noc a pak mu došlo, že chce být někde jinde – což je také dobrý výsledek). Teď tu byli Ivan a Jakub. Přijeli na Štědrý den, přišli pěšky z Dačic, vypadly jim pojistky, zápolili s myšima v hostiňáku a měli krásný stromeček (připravila jsem jim tam mrňavý smrček a pár ozdob, oni si to doplnili červenými šípky a svíčky tam dali) a prý se jim tu líbilo. A zažili tu ještě něco jiného, viděla jsem se s nimi, povídali a pracovali jsme? Kdo ví, nepoví. A chytil Frodo na statku už 7 myší? To vám ráda prozradím, že ano. Ale na ty potvory v hostiňáku je zatím krátký (ačkoli je teď v osmi měsících už docela dlouhý...).

Souhrn postupu rekonstrukce statku od založení sdružení v červenci 2012

Text je zkopírovaný z minulých zpráv a doplněný o další údaje, nic moc nového tu nenajdete, je to určeno hlavně pro celkový přehled a také pro lidi, kteří nejsou členy sdružení, ale dostali výroční zprávu.

Písemnosti z pozůstalosti I. M. Jirouse

Při úklidu statku v roce 2012 bylo v sednici nalezeno mnoho písemných dokumentů, výstřížků z novin, korespondence, rukopisů a úředních dokumentů, které tam Jirous nesystematicky shromažďoval od 90. let. Vzhledem k tomu, že vlhkost v místnosti by v budoucnu způsobila zničení všech písemností, Františka pozůstalost prodala samizdatové knihovně *Libri prohibiti* za 50 000 Kč. Celý tento obnos byl věnován na opravu statku. Pozůstalost se nachází v Libri prohibiti (www.libpro.cz) a je přístupná formou podrobné databáze (s popisem každého jednotlivého dokumentu) a fyzicky v archivu knihovny. Pozůstalost na statku vytřídila a v Libri prohibiti zpracovala Jana Bauerová.

V budoucnu plánujeme nejzajímavější dokumenty zpřístupnit také v památníku na statku v digitalizované podobě a také jako kopie na papíru.

Celek korespondence Ivana Martina Jirouse s Julianou Jirousovou je uložen v Památníku národního písemnictví. Na vyžádání je korespondence přístupná badatelům.

Pokoj pro hosty – ubytování zdarma (2014)

Pokoj se nachází v hlavní budově v místnosti, která byla od roku 1997 neobyvatelná, protože zeď pod oknem byla rozkopaná a otevřená do zahrady. Nyní jsou stěny zaizolované (díky Honzovi Bauerovi ze Staré Říše), je zde nové okno i část zdi (díky L. Krumphanzlovi). Na podlahu bylo položeno nové lino a do místnosti je zavedena elektřina.

Pro první návštěvníky byl pokoj otevřen v říjnu 2014. V roce 2017 byla zakoupena dřevěná palanda a jedna postel nahrazena pohovkou.

Elektřina, vodovod, kanalizace, odvodnění na hlavní budově (2012, 2013)

Na přelomu roku 2012 a 2013 byly dokončeny všechny důležité práce, které jsou pro fungování statku nutné, ale které nejsou vidět, protože jsou v zemi.

Je hotová elektroinstalace jak na hlavní budově, tak na vejmince, vše podle současných norem EU. Stará kamenná studna byla v roce 2012 vyčištěna a vyspárována a po mnoha letech bez funkčního vodovodu z ní byla pomocí čerpadla přivedena voda do koupelny (připravený je také přívod do vejminky). Kanalizace je také kompletně zrekonstruovaná. Nově vznikl pod celým dvorem odvodňovací systém. Jediný kousek z něho je vidět ve sklepě (neboli v lochu) pod vejminkou, kde je malé čerpadlo, které automaticky odvádí dešťovou vodu.

Organizace těchto prací se ujal Jaroslav Prokůpek z Prostředního Vydří, kterému patří velké díky za to, že se na statku vůbec začalo opravovat. Práce byly financovány především z členských příspěvků a sponzorských darů. Některé z prací byly provedeny také formou dobrovolnických brigád. (Dík v tomto ohledu patří Evě Tomkové, Petru Cicálkovi, Luboši Krumphanzlovi, Aleně Teskové, Honzovi Bauerovi a jeho přátelům ze Staré Říše, a v neposlední řadě mládeži z Prostředního Vydří).

Sednice (2020)

Rekonstrukci provedl Láďa Ryšavý a jeho parta z Třebíče. Placeno z hypotéky, cca 450 000 včetně čistíčky za 100 000 (která se udělá až v roce 2021). Výkopové práce začaly na konci dubna 2020. Kluci vytrhali starou podlahu, vykopali zem 40 cm hluboko. Sundali rákos z povalového stropu (to je strop tvořený trámy přiraženými těsně k sobě). Na zem přišel štěrk, fólie, beton. Kluci pak nahrubo omlátili omítku ze stěn. Františka s brigádníky dokončili omlácení omítky a vyškrábání zdí.

Strop se musel udělat nový, hlavy starých trámů byly zčásti uhnílé a celý strop byl zavěšený na jakési železné zrezavělé konstrukci. Kluci ho rozřezali a Zbyněk Burian se svou partou tesařů pak přivezli nové krásné trámy, smrkové, dlouhé 7 metrů, a umístili je na betonové lože podél stěn. Do konce roku 2020 se stihlo toto: Na zemi je beton, jsou zasazena nová dřevěná okna, zasazeny jsou i venkovní dřevěné vchodové dveře. Na stropě jsou nové trámy, už natřené, omítky jsou hotové i s mírnými klenbičkami nad okny (dělal je Láďa). Hotová je také elektřina v obou místnostech.

Vstupní chodba (2020)

V roce 2020 se téměř kompletně rekonstruovala i přilehlá chodba: Jsou nové omítky a podlaha z půdovek, které Františka s brigádníky sundali z půdy. Dlažba se v roce 2021 vyspáruje a zbrousí. Na chodbě se musel také dělat nový strop, stará klenbička už padala. Nový strop je z fošen. V chodbě vznikl také druhý záchod (jeden je v červené koupelně), protože když je na statku větší skupina, je to s jedním wc docela bída. Při rekonstrukci starých zdí se opravovala i nejstarší zeď statku, kde byly obrovské historické kameny z 18. století. Část jsme jich nechali ve zdi, budou snad koukat z omítky.

Střechy a komíny (2012, 2014)

Obě střechy jsou, co se týká krovu, spravené. Opravy střechy na hlavní budově se v roce 2012 ujal Miroslav Skalický, který provedl všechny práce zdarma.

Střecha na vejmince se opravovala na jaře 2014, šéfoval tomu Jaroslav Prokůpek. Několik poškozených trámů bylo vyměněno, všechny latě jsou vyměněné a krov byl mírně prodloužen, aby nepršelo do štítů. Oprava střechy vejminky byla financována z prostředků Františky Jirousové a stála 60 000. Opraven byl také komín vejminky (díky Jardovi Prokůpkovi).

Opravení střechy při našich finančních poměrech neznamená, že tam jsou nové tašky. Staré funkční bobrovky byly přeložené a zůstanou na obou střechách nadále, důležité je, že už nikam nezatéká a staré tašky ještě nějaký čas vydrží.

Na podzim 2016 byl opraven komín na hlavní budově. Financováno z peněz sdružení (13 500 Kč)

Dešťové svody (2014)

Na jaře 2014 byla jak na hlavní budově, tak na vejmince dokončena instalace dešťových svodů.

Koupelna červená (2013)

Rekonstrukce staré „koupelny“ v hlavní budově probíhala v roce 2013, práce řídil a z velké části prováděl Jarda Prokůpek. Musel se zavést vodovod a vykopat nový odpad. Celá koupelna byla do hloubky vykopaná včetně chodby. V koupelně je nyní umyvadlo, bojler, sprchový kout a záchod. V červenci 2015 jsme díky Janě Bártové dostali zdarma pračku, takže je koupelna kompletní.

Oprava byla financována také z prodeje na statku nalezené Jirousovy pozůstalosti do samizdatové knihovny Libri Prohibiti, dále jsme na opravu dostali příspěvek od města Dačice ve výši 10 000 Kč. Celkově to vyšlo asi na 80 000, použili jsme i peníze z účtu sdružení. Koupelnu říkáme červená, páč má červené kachličky.

Koupelna žlutá (2018)

V srpnu 2017 byly provedeny instalace vody a odpadů do budoucí koupelny u vejminky. Financováno ze zdrojů FJ. Vše je napojeno na systém ve studni a kanalizaci na dvoře. Na podzim 2018 byla kompletně dokončena koupelna na vejmince. Práci provedl Ladislav Ryšavý se svou stavební partou z Třebíče. Koupelnu říkáme žlutá, má žluté kachličky.

Průčelní fasáda vejminky (2014)

Průčelní fasáda vejminky byla opravena během tzv. konopné stavební dílny 1. 8. – 3. 8. 2014. Společně jsme omítli fasádu vejminky s využitím tzv. konopného betonu, což je izolační paropropustná směs konopného pazdeří, písku, vápna a nepatrně cementu. Výsledkem je moderní netradiční fasáda, na které byly obnoveny také staré reliéfy.

Celkové náklady (včetně materiálu, jídla pro všechny účastníky a lektorování) byly 14 864 Kč. Financována převážně z prostředků Františky Jirousové.

Fasáda hlavní budovy (2018)

Velká průčelní fasáda hlavní budovy byla omítnuta konopnou omítkou během srpna a září 2018. Františka udělala většinu fasády sama, přijížděli jí na pomoc přátelé (i sestra s bratrem), Honza Bauer se sestrou Romanou, zapojili se brigádníci z Letní filosofické školy i obyvatelé hostinského pokoje. Celé září dělala Františka tzv. šambrány. Stálo to celé jen pár tisíc, to ani nemá cenu počítat (nejdražší bylo zapůjčení lešení, 2000).

Vnitřní prostory vejminky (2015–2019)

Vejminka nebyla uvnitř nikdy opravovaná (kromě částečné opravy dřevěného stropu), takže tam v posledních letech už padaly cihly ze zdi. Na zemi byl vždy jen beton, který se značně drolil. Na jaře 2015 byl vnitřní prostor kompletně vyklizen včetně hromad sutě z půdy.

Od přelomu roku 2015 a 2016 pomalu probíhala rekonstrukce vnitřních prostor, dělal ji Jarda Prokůpek. – Nová elektrika, nové vnitřní omítky, nový dřevěný strop, dlažba na podlahu. Výměna starých dřevěných špaletových oken za nová. Rekonstrukce obytné místnosti dokončena na podzim 2018. Včetně nového nábytku a luxusního sporáku na dřevo. Františka

využívá vejminku pro své bydlení, když je na statku, nebo ji v době nepřítomnosti půjčuje přátelům a spolehlivým obyvatelům hostiňáku. Financováno výhradně z prostředků Františky. V roce 2018 byla dokončena nová koupelna v chodbě vejminky. V chodbě byla dosud jen díra domem naskrz, nyní je tu malá soukromá koupelna, takže obyvatelé vejminky mají své zázemí zcela oddělené od hlavní budovy a prostor hostinského pokoje. Chodba byla dokončena v roce 2019, včetně konopné izolace, která je daná i nad strop obytné místnosti. Chodbu dělal Lád'a Ryšavý. Vejminka má také od roku 2019 nové vchodové, dřevěné dveře.

Internet

Na statek byl zaveden internet, službu poskytuje dačická společnost D1net. Připojení stojí měsíčně 250 Kč a je placeno z účtu spolku. Slouží všem návštěvníkům pokoje pro hosty.

Ohrazení pozemku a dvůr

Stříška nad přední vstupní zdí a nad vraty je opravená. Spravená jsou také vstupní vrata. Po celém dvoře je zarovnaný terén. V průběhu let 2013 a 2014 ohradil pan Prokůpek celý pozemek a z levného dřeva nechal vyrobiť bytelný plot navazující na zbytek spadlých zdí stodoly. Plotem se zahradila vzadu stodola, byla opravena vyvrácená vrata, takže celý pozemek je teď uzavřený.

V srpnu 2014 si Františka koupila míchačku a konopnou maltou opravila přední kamennou zeď u vejminky. Přijela jí pomoci Marta. Ve zdi tak zůstala neopravená už jen branka s kamennou klenbou, kterou si vzal na starost J. Prokůpek.

V roce 2019 byla opravena při brigádě zeď dělicí dvůr a náves zevnitř. Zeď jsme vyškrábali, opravili větší spáry maltou a všechno našpricovali.

2019 si Františka opravila klasickou maltou díry v nosných zdech vejminky, které vznikly zatékáním.

2019 koupila Františka tzv. štípaný plot a s pomocí kamarádek ho natáhla kolem předzahrádky vejminky.

Skalákova síň (2012)

Tzv. „Skalákova síň“ je používána jako sklad nářadí a dílna. Má hotovou střechu, kterou 2012 opravil právě Skalák, zdarma. V budoucnosti tady chceme skladovat dřevo na topení v

Okna a dveře hlavní budovy (2020)

Nová dřevěná okna a dveře hlavní budovy byly zasazeny na podzim 2020. Všechna původní dřevěná okna byla vážně poškozena (Magor s oblibou veškerá okna i dveře rozbíjel).

Stromy a zahrada

Z preventivních důvodů (možné poškození střechy a zdí) a kvůli dobrým sousedským vztahům byla vykácena řada náletových stromů (převážně jasanů) rostoucích těsně u levé obvodové stěny hlavní budovy. Díky tomu ale vznikly velké zásoby dřeva na několik zim.

V únoru 2018 byla prokácena pravá část dvora, vznikl tak prostor na zeleninovou zahrádku a zahrádku u vejminky. Zeleninová zahrádku byla založena na jaře 2018.

Trvalková výsadba byla začata v roce 2019.

Vrtaná studna (2018, 2021)

V srpnu 2018 byl proveden hloubkový vrt pro vrtanou studnu. Práce provedla firma Aquaservis, která prováděla ve vsi už několik vrtů, a 29. srpna byla na dvoře (za ořechem,

v zadní části dvora) vyvrtán 36 metrů hluboký vrt o větším průměru, než si lidé kvůli snaze ušetřit obvykle nechávají dělat, tj. vrtaný průměr 220 mm, šířka pažnice 140 mm.

Vytryskl mocný pramen, vrtaři měli také radost, říkali, že takový vrt už dlouho neviděli, prý ani nebudou dělat čerpací zkoušku, protože se to vyčerpát nedá. A prý by to mohlo zásobovat půlku vsi. Vrt se zatím čistí (byl čistý už po pár spuštěních čerpadla) a je ho třeba ještě napojit na rozvod vody.

Stálo to kolem 70 000, financováno z prostředků Františky.

Vrt je nutné ještě napojit na vodovod a dokončit úpravu kolem vrtu.

Stodola (2020)

Stodolu postavili Chalupovi, původní majitelé statku, v roce 1934. Od roku 1990 tady pořádali Jírousi bigbeatové festivaly. V pravé stodole bylo pódium pro hudebníky, v levé výčep. V roce 2005 se po zákazu vyhláškou z Dačic přesunuly festivaly ke Skalákovi na mlýn. V roce 2007 pravá stodola spadla. Krov levé stodoly se postupně ze stran rozevíral a rozpadal, trámy hnily.

V létě 2016 byli stodolu posoudit památkáři a nemají o ni zájem. Prý je takových spousta.

Více je zaujala hlavní budova – řízení v této věci pokračuje. Dokonce říkali, že pokud stodolu do roka neopravíme, pošlou sem statika, který ji nařídí strhnout. Na statku několik nezávislých odhadců a všichni řekli, že oprava krovu stodoly by stála nejméně půl milionu, bude velmi těžké postavit lešení a nikdo to nechce dělat. Na jaře 2018 jsme se rozhodli, že ze stodoly bude zachováno jen obvodové zdivo. Obvolávali jsme několik firem, ale nepodařilo se najít žádnou, která by stodolu rozebrala s tím, že by si vzali všechno dřevo.

V létě 2020 dostal Zbyněk Burian nápad, jak stodolu opravit a zatím to dělá zdarma.

Vymyslel, jak postavit lešení. To jsme postavili s brigádníky. Na podzim proběhly také dvě brigády, při kterých jsme sundali 2/3 tašek, aby se stodola na zimu odlehčila. Zbyněk pozval tesaře, který mu pomůže stodolu opravit. A podnikatel Jiří Kovář slíbil, že na opravu věnuje hromadu dřeva. V roce 2021 by tedy mohla začít rekonstrukce krovu.

Hospodaření spolku v roce 2020

Samozřejmě pořád nemáme účetní, takže to je zase na mně. Připomínám, že všechny výpisy z účtu si schovávám, kdo by chtěl nahlédnout, směle do toho.

Příjmy

Zůstatek z roku 2019	5 915,30
Členské poplatky	18450
Sponzorské dary	31800

<u>Příjmy celkem</u>	56 165,3
-----------------------------	-----------------

Výdaje

Poplatky za účet	902
Pojištění domácnosti	3857
Barvy Osmo na stropní trámy a štětce	4370
Olej na dveře	857
Rekonstrukce chodby	9000
Uhlí (zbytek zaplatili Vojta a Jakub)	1700

Sednice, dokončování omítek	6000
Jídlo na brigády	1500
Kolébková pila (F dala 7000 ze svého)	10 000
Kabel k pile a připojení	2788
CD přehrávač s rádiem	1028
Smrkové dřevo na topení (F dala ze svého 12 000)	5000
Internet (250 Kč měsíčně)	3000
<u>Výdaje celkem</u>	50 002
Zůstatek na účtu	6163

Výdaje Františky z vlastního (z hypotéky) na rekonstrukci 350 000
(Já to přesně nepočítám, proč taky, ale přibližně takhle nějak, na účtu mi zbylo 133 000)

Poděkování sponzorům

10 000 Pavel Kaupa
10 000 Marek Švehla
5000 Barbara Tranová
2000 Marcela Špačková
3000 Leoš Zedníček
1000 Petr a Milena Cicálkovi
1000 Kristýna Boháčová a další poutnice
800 Ivanka Beranová
50 000 Anděla Florianová (peníze ale poslala na Františky účet, není to započítáno zde v účetnictví. Byly použity na omítky v sednici).

Díky také všem, kdo pobývali v hostiňáku nebo vejmince a nechali tam příspěvek, například Pavlasovým nebo Vojtovi Píchovi, já se moc omlouvám, že už nevím, kdo a co tam přesně nechal, ale ty peníze nechávám na brigády, placení řemeslníků nebo opravářů v hotovosti a přes účet jsem je tenhle rok neprohnala a bohužel jsem si ani nezapsala, kdo co dal, protože peníze létaly tenhle rok opravdu kosmickou rychlostí.

*A to je konečně konec, milí členové, přeju vám vše dobré do roku 2021
a doufám, že zůstanete s námi.*